

AAMULEHTI

N:o 51 5-p. painos N:o 26

Tampereella Tiistaina 3 päivänä Maaliskuuta

33:n vuosikerta 1914

TILOUSHINNAT Tampereella ja maaseudulla: 6 pp. 1/2 vk. 12:—, 1/2 vk. 6:—, 1/2 vk. 3:— ja 1 kuuk. 1:—; 4 pp. 1/2 vk. 8:—, 1/2 vk. 4:—, 1/2 vk. 2:— ja 1 kuuk. 70 p.; 3 pp. 1/2 vk. 6:—, 1/2 vk. 3:—, 1/2 vk. 1:50 ja kuuk. 60 pmiä ja 1 pp. 1/2 vk. 2:50, 1/2 vk. 1:25, 1 kuuk. 25 pmiä. Kotiin kannosta kaupungissa ei suoriteta lisämaksua, ainoastaan kuu-kaustilauksista peritään 10 pennin lisä.

EETU A. ALHA
Päätoimittaja
(Tavataan varhain toimituksessa klo 1-3 päiv.)
JALMARI SAULI
TEUVO VALANNE
Toimitussihteeri
LAURI HAAPA
NILLO W. TIHONEN
TOIMITUSAIKA klo 10 ap. — 12 yllä. Toimitus ei vlein-
sä säilytä käsikirjoituksia, joita se ei voi käyttää.

ILMOITUSHINTA: 10 penniä ensi ja 8 penniä viimesivulla sekä mää-
rättyllä paikalla 12 pmiä millim. Punnat ilmoitukset 20 p. mm, vä-
hintäin 20 mk. Kihla-, viikkim- ja syntymäilmoitukset 3 mk., kuolin-
ilmoitusten pienin hinta 3 mk., kustakin värsystä ja surusastosta 1 mk.
sekä „kiitoksesta“ 1 mk. 50 p. lisäksi. Pienin ilmoitusmaksu on 60 p.
Pitempiaikaisista ilmoituksista kaavan mukainen alennus. Kiinteät hinnat

Lakifiedetten kandidaatit K. O. Laitinen & Hannu Peltonen

Vakainnen avustaja: Sennaattori Johannes Peltonen.

ASIANAJOTOIMISTO

TAMPEREELLA, Tampereen Osake-Pankin
taloussa Kauppakatu 7. Puhelin 474.
AVOINNA 9-3. MATKUSTETAAN.

Kansallis-Osake-Pankki

maksaa korkoa
Talletus-kontokuranttii-
tilillä 5 %
Talletuksille:
6 kuuk. irtisanomisella . 5 %
3 „ „ „ „ „ 4 1/2 %
2 „ „ „ „ „ 4 %
1 „ „ „ „ „ 3 1/2 %
vaadittaessa 3 %
Juoksevilla tilillä 3 %
Säästökassa tilillä 5 %

AAKULEHDEN

toimitus, konttori ja kirjapaino,
Kuninkaankatu 30 (oma talo)
avoinna 8 a-p-6 i-p.
Isännöitsijä tavataan klo 8-10,
11-3 ja 5-6 i-p.

Puhelimet:
Ilmoitus- ja tilauskonttori 1
Kirjapainon konttori 3
Toimitus 4
Isännöitsijä 5
Päätoimittaja 8
Sitomo 20

Kihloissa.

Selma Seppälä
Taave Vapaniemi
Viljakkala. Ikaalinen.
2976

Kuolleita.

TS., Kl. 1 k.
Rakas mieheni
Kirjaltaja
Wäinö Viktor Karimo
* 21/11 1884, † 28/3 1914. Katke-
rasti häntä kaipaavat minä, van-
hemmat, sisaret ja veli.
Maija Karimo.
Käsittämättömät ovat Jumalan
tiet!
Ystäville ja tuttaville ilmoit-
taan, että haudaus tapahtuu lau-
vantaina t. k. 7 pmiä klo 1/2 4 ip.
vainajan asunnosta Itäinen puis-
tosatu 58.

Kuolleita.

Surulla ilmoitamme että Tuoni
kutsui täältä elämän kevästäään
Pauvo Pauvolan
synt. 1894, 10. 30, kuoli 1914. 3.
1. Oriveden sairaalassa keuhko-
kuumeeseen. Maan myönteille muur-
tanutta Pauvoa kaipaavilla
muistelevat vanhemmat, sisaret
ja veljet.

Varatuomari Aksel Planting'in Lakiasiantointimisto

Kauppakatu 11. Telefooniyhtiön talo. Puhelin 11 65. Auki 9-3.
Ajaa asioita maan kaikissa oikeuksissa ja virastoissa. Laatii yhtiöasiantöitä, testamentteja
kauppa-, vuokra-, avioehto- y. m. asiakirjoja. Toimittaa perunkirjoituksia ja perinnönjakaja
sekä välittää kiinteistön myyntiä. Matkustetaan maaseudulle. 14587

Klas Kenrik Jonkka
vanhuuden heikontamana nukkui
kuolon uneen uskossa Vapahtaa
Kylmäkoskella Jonkan ti-
lalla maalisk. 1 pmiä 1914, 80 v.
ikäisenä; suruksi ja kaipaukseksi
minulle, pikku Aulisille, 2 veljelle,
1 sisarelle ynnä muille sukulaisille
ja tuttaville.
August Pusa.
Virsi 510, 5 v.

David Viktor Vikela
kuoli keuhkosairautsa helmik.
29 p. 1914 lyhyen keuhkokuu-
meen jälkeen 58 vuotiaana. Ka-
keraski kaipaukseksi tyttärelle pe-
heineen, kahdelle sisarelle sekä
lukuille muille sukulaisille ja
työtovereille.
Augusta Vilenius.
Tutkimattomat ovat Herrä Si-
nun treet.

Rakousia.
TS., Kl. 1 s. 1 k.
Tampereen Raittiuspiirin
vuosikokous
on sunnuntaina t. k. 8 pmiä alkoon klo
1 ip. valtakirjain tarkastuksella R. Y.
Taiston huoneustossa (Aleksanterink. 20)
Tampereella. Kokouksen jälkeen alkaa
klo 7 ip. Vuosisuhla arvokkaalla ohjel-
malla, josta enemmän vast'edes.
Tampereen Raitt. piirin
toimikunta.

Myytavänä

Useita kymmeniä erilaisia
Muotilehtiä
kevyttä ja kesää varten on juuri sa-
punut
Lyyliläisen kirjakauppaan
Kauppakatu 12.
Katsokaa näytelkunnat! 2959

Neagellisia tilaisuuksia.

Ruokuhuoneella Penttärhak. 17. Tä-
nään klo 1/2 8 ip. heräty-kokous.
A. Korman.

Ilmoituksia.

T. S.
Ida Godenhjelm
muisto.
Ne entiset Helsingin Jalko-opiston
oppilaat, jotka haluavat kartuttaa Go-
denhjelm-puolisoiden rahastoa antamalla
siihen pienemmän rahasumman, voivat
jättää ropensa rouva Elli Pesoselle
Hämeenkatu 21, tämän viikon kuluessa.
2 61

Tilintarkastuksia, tiliselvityksiä
sovinto-oikeustehtäviä
VÄINÖ V. SIPI
Valantehnyt tilintarkastaja. Suomen
tilintarkastajain yhdistyksen jäsen.
Yleinen sairaala. Puhelin 590.

Fennia
Armira
Extra
savukkeita
polteaan
enim.
Ph. U. Strengberg
Pietarsaari.

Buveja.

Tampereen Teatteri
Keskiyökokona 4 pmiä maalisk. 1914
Klo 8 ip.

Avioeron selkkaukset

3-näyt. huvinäytelmä.
Hinnat 2 mk. 50 pmiä. 2984

„Tampereen Naisvoimistelajat“

viettä
15-vuotisjuhlaansa
lauantaina maalisk. 21 pmiä Palokunnan-
talolla.

Jokunen ilta

esiintyvät
The Two Halwanijs
Teatteriravintolassa.

— Neljä luonnellasta. E-ä tä-
tientukia on vaittanut tuntevansa
ihmister Pönten heidän nauruta-
pansa mukaan. Hänen väitteensä
mukaan ääntävät sangvinikot
nauraessaan „hi hi hi“, ko-
terikot „he he he“, fleg-
matikot „ha ha ha“ ja melankolikot
„ho ho ho“. Väitteessä on näyt-
tävyytkin olevan jonkun verran perä-
ä mutta sopihan sitä kunkin itsekin
tarkastella ympäristöössään.

Osotteita.

Asianajokonttori
Tampereella
Lakit. kand. **K. O. Laitinen & Hannu Peltonen** Tampereen
Osake-Pankin talo. Av. 9-3. Puh.
474. Karttamerkkien myynti.

Varatuomari **Koskinen & Leinö**
Itäinenkatu 11 b. Puh. 766. Klo 9-3.
Pauvo Bergius Lakiasian-
toimisto
Hämeenkatu 5. Telef. 1240. Konttoriakia 9-3.

Varatuomari **Einar Ahlman & Yrjö Pulkkinen** Lakiasiantointimisto,
Hämeenkatu 27. Av. 9-3.
Eriksson & Grönblad
Läntinenkatu 25. Telefooniyht. talo.
Telef. n:o 659. Auki 9-4.

Talvisalo & Toivonen Seliinin talo,
torin varrella. Puhelin 100. Av. 9-3.
Procopé & Soivio
Commercen talo, av. 9-4.

Aksel Planting, v. tuomari, Kauppak.
11, telefooniyht. talo puh. 1165, 9-3.
Allan Alasmäki Lakit. kand. Hä-
meenkatu 21. P. 1448.

Rauvo Murros Asianajaja, Itä-
nenkatu 11 (Paland-
rin talo). Puh. 758. Klo 10-2 ja 6-7.
Juulius Lugas Aleksant. 22. P. 1297.

Tampereen Lakiasiantointimisto Oiva
Wim Sandbergin rautakaupan talo.
Puhelin 1004. Avoimna 9-3.
G. W. Aspelund Köyhäin asianajaja. Hal-
littuskatu 22, klo 8-1/2 10.

Tolpakkalaita
asianajajia:
Koski & Suomalainen, Asianajo-
toimisto, Helsinki, Mikonkatu 8.
Puhelin 2835.
Palmén & Holma, Asianajotoimisto
Helsinki, Aleksanterinkatu 44.

Vra tuom. Uotila ja Pakkala, Helsinki,
Viihelmiink. 5 b. Puhelin 78 17.
Lakiasiantointimisto **Kivimäki & Tulen-
heimo** (Ent. Kivi & Saarnijoki) Tur-
ku, Eerikink. 8. Av. 9-4. P. 484 & 945.

Alfred Holmström Lakiasiantoi-
misto, Turku, Aurak. 3. Puhelin 772.
1049. Auki 9-4.
Antti Seppänen, varatuomari, Oulu.
Otto Tanner, Lakiasiant. Viipurissa.

Volmar Juvelius, varatuom. Ikaalinen
Keuron Asianajotoimisto
Omist. Juho Puh. M. I Rautakorpi.
Lakit. kand. Hoviok. ausk.
Asianajaja Kemissä:
varatuomari **Antti Karikoski**.

Lääkäreitä:
Kaupungin- ja alueelääkärit
at **Hällström**, K.-tori 21, 9-11, 5-6.
Grönholm, Itäinenkatu 26, 9-11, 4-5.
Nyman, Kauppatori 7, 9-11, 5-6.
v. Schrowe, Tammek. 10, 10-1/2 12, 3-4.
Terveystieteiden tutkimus, Hämeenkatu,
19, 12-2. Tarkastus. 8-10.

Tampereen Osake-Pankki

Maksaa korkoa
Talletustileillä ja 5 %
Säästökassatilitilla 3 %
Juoksevattililla 3 %

Eläinlääkäri:
M. Herva, Otavall. k. 2. T. 1134. Klo 10-1.
Stenius, Mustanlahd. k. 23, 10-12. P. 1495

Hammastiläkäreitä:
Agda Ailthän, Kauppak. 2. 11-12, 5-6
lauvant. 11-12.
B. Ailthän, Kauppak. 2. Arkip. 11-12, 5-6
lauvant. 11-12.

Les Bergbom-Haglund, Itäinenkatu 11.
Tav. 10-11 ap. ja 1/2 2-1/2 8 ip. Telef. 1243.
H. Laurent, Kuninkaank. 25. Helinin
talo. 1/2 10-1/2 11 ja 2-3, puh. 1363.
T. E. Rauvola, Kauppak. 4. Arkipäiv.
10-11, 2-1/2 3 ja 1/2 6-8, lauv. 10-11.

Kätilö:
Lise Alvin Aleksanterink. 20. Tel. 736.
Rosa Luukonen, Kortel. hdenkatu 18
Ida Lahtinen, Moisink. 45. P. uh. 902.
Ellen Sarsa, Kortelanhdenk. 1. t. 118.
Naimi Vailia, Johann. koul. puur.
telef. 1878

Rohdoskauppoja:
Puuppsen Rohdoskauppa
Lähellä Rautat. asem. Telef. 466.

Sairaavolmatelua ja
hierontaa:
Alanko, Hilma, Pellovatehtaan k. 15.
Yl. sair. v. Puh. 1504
Aino Heikkilä, Hämeenkatu 14.
Kerttu Haara, Aleksanterinkatu 20.
Puhelin 1291.
Aino Järveläinen, Ilmarink. 4. P. 745.
M. Kandell, Satakunnank. 28, myös-
kin sähk. hier.
Koskinen, Sandra Mustik. 20. P. 760.
Lindell, Aurora Tammek. 13.
Aarna Nieminen, Satakunnank. 7.
Lääkekylv.
Sofia Piippo, Mäntyk. 4. Puh. 597.
Sieva Tuomola, Itäinenkatu 14. P. 1535.
Hieroja Maria Rintala, Ilmarinkatu 14.
Tyyne Tuomisto, Lempäälä asoma.

Naiskampaaja:
Rosa Sivén, Kuninkaank. 24. Puh. 877.

Hallipyörä Tampereen haitakin mot-
kustajakoti. 25 puonetta.
t. 1:50-7 mikaa. Puh. 1068.

G. V. Osonen Vakautuskonttori
Hämeenkatu 9. Puh. 570.
Salama-Pohjola-Kullervo.
Konttoriakia 9-2 ja 4-7.

Pohjola,
Palovakuutus-oy.
myöntää palo- ja
murtovakuutuksia
Kullervo,
tapaturmavakuutus-
O. y.

Suomi Keskin. Henkivak. yhtiö
Tampereen Haarakonttori,
Kauppatori N:o 5. Av. kello 10-2,
4-6. Puh. 92.

Ratona henkiv. ghtiö Viitink. 28.
Av. 10-2, 4-6. Puh. 807

MATRA Palovakuutus-O. y.
Juho Luvinen, Kauppak. 13. P. 202.

SAMPO, keskin. vak. laitos
Asiamies Treella
Micha Lindroth, Kirkkok. telef. 8, 1120

VELLAMO Palovakuutus Osakeyhtiö.
Asiamies Tampereella: **Otto Luukonen**.
Pohjalla, Kauppakatu 8. Puh. 940.

SUOMEN KAUPUNKIEN
= PALOAPUYHTIÖ =
irtaimistoa varten.
Asiamies Tampereella: **Otto Luukonen**.
Koskik. 7, telef. 148. 5, 10 ja 20 v. kulut-
tus 10, 25 ja 50 % alennus vuosimaksusta.

PATRIA Tapaturmavak. O. Y.
Pääasiam. **Fedi Procopé & Co**, Hä-
meenkatu 22. Puh. 832.
Rob. Witting; Arth. Laurent ja
S. Stenius.

HEIKKI TITOLA Rakennustoimisto
Hämeen Pohjalla
... Puhelin 918 ...

J. V. Lindroos Kelloseppäliike,
Tampere. Kaup-
pakatu 9. Puhelin 518.

Tavaravälittäjät:
Suomen Tavaravälitys O. Y. Konttorit:
Tampereen Tullihuoneella, puhelin
1430 Turussa, Hangossa, Helsingissä,
Raumalla, Kotkassa, Viipurissa. Tul-
lauksia, tavaravälityksiä ja muita
toimituksia.

Toijalan Maamitt. ja Välitystoim. Puh.

Aamulehden
konttori
välittää ilmoituksia kaikkiin
sanomalehtiin ja aikakau-
sleirijoihin kunkin lehden omil-
la hinnoilla.
HUOM! Yksi käsikirjoi-
tus ja yksi lasku.
.....

Tamp. kunnan Työnväli. toim.
avoinna klo 10-1 ap. miehille ja 4-6
ip. naisille. paitsi lauant. klo 10-2 päiv.
Osoite Länsipuistok. 10. Telef. 484.

Tampereen Kirjapaino-Osakeyhtiö
Kirjapaino Kuninkaank. 30. Puh. 3.
Sitomo Läntinenkatu 24, Säästöpankin
talo. Puhelin 20.

Pohjoismaiden Osakepankki
Kauppaa ja Teollisuutta varten.
Ilmoitus lauvantain lehdessä.

Tampereen Säästöpankki.
Kauppak. 14. on avoinna joka arki-
päivä 12-8 ja sitapartsi perjantaisin
ja lauantaisin 6-8.

Kansallis-Osake-Pankki
Tampereella.
Anki 1/2 10-8.

Pöytälippu
myytävänä
Aamulehden
konttori:ssa.

Tampereella Maaliskuun 3 päivänä.

Ehdotus uudeksi asetukseksi säästöpankeista.

I.

Vuoden 1908:n eduskunnan anottua armollista esitystä selaisista muutoksista ja lisäyksistä voimassa olevaan säästöpankkiasetukseen, jotka tekisivät säästöpankeille laajennetun liiketoiminnan mahdolliseksi ja hallituksen anomuksen johdosta alkuvuodesta 1911 asetettua entisen senaattorin O. Schlidt'in erimielisyydellä 8-henkisen komitean laatimaan muutoksista ehdotusta, sai komitea säästöpankkien tarkastajan apulaisen J. V. Minnin ollessa sen sihteerinä mietintönsä valmiiksi viime vuoden toukokuussa. Mitä tärkeimpiä muutoksia voimassa olevaan säästöpankkiasetukseen komitea on pitänyt tarpeellisen ehdottaa tehtäväksi, sitä selostetaan komitean mietinnön perusteluiden mukaan seuraavassa:

Ryhtyessään harkitsemaan säästöpankkien laajennetun liiketoiminnan mahdollisuuksia on komitea ensiksi kiinnittänyt huomionsa säästöpankkien

Säästöönottoliikkeeseen.

Nykyisten määräysten mukaan saa säästöpankki ottaa vastaan säästöjä vastakirjalle, jotta rahoja irtisanomisajan kuluksi maksetaan sen esintuojalle. Kuitenkin on säästöpankin hallituksella valta, varoja siihen ollessa, myöntää säästöottoa jo ennen irtisanomisajan loppuakin. Tämän asetuksen myöntäminen oikeuden nojalla on monissa säästöpankeissa tavaksi tullutkin mikäli mahdollista irtisanomisaikaa vaatimattakin tyydyttää säästöönpanijansa rahantartetta, koskapa sen on huomattu lisäävän säästöönpanijain lukua ja luottamusta säästöpankkien vakavaraisuuteen ja yleensä kohottanut niiden arvoa rahalaitoksina. Mutta kun toiselta puolen useat säästöönpanijat mainittua etuaan hyväksien käyttäen ovat pyrkineet käyttämään tiliaan jossain määrin juoksevan tilin tapaisesti, on komiteassa näyttänyt tarpeellista lain määräyksellä myöntää säästöpankeille oikeus varsinaisen juoksevan tilin avaamiseen. Varsinkin on siitä maalais-säästöpankkien tuttavapiirille katsottu olevan hyötyä, kun ehdotettuun muutokseen samalla vielä yhdistettäisiin vastalippujen (shekkien) käyttö. Mutta vaikka komitea onkin pitänyt suotavana, että säästöpankeille annettaisiin oikeus juoksevan tilin avaamiseen, ei se kuitenkaan ole tahtonut ehdottaa tällaisen oikeuden myöntämistä kaikille säästöpankeille. Liikkeen harjoittaminen juoksevalle tilillä edellyttää nim. aina suurempia käteisiä varoja kuin mitä varsinkin maalais-säästöpankeilla tähän asti yleensä on ollut. Tähän nähden on komitea ehdottanut oikeutta juoksevan tilin käytäntöön ottamiseen ainoastaan selaisille säästöpankeille, joihin omat rahat otousevat 50,000 mkaan minkä määrän komitean enemmistö jo on pitänyt riittävä, jos samalla säästöpankin oikeus ottaa yhdeltä tilinpitäjältä vastaan rahoja juoksevalle tilille rajoitetaan verrattain pieneneen korkeimpaan määrään.

Täksi määräksi on yksityisiltä ehdotettu 3,000 mk., seurakunnilta ja kunnilta siksi summaksi, minkä säästöpankki sääntöjensä mukaan saa samalta henkilöltä ottaa ja josta korkoa maksetaan.

Voimassa olevien määräysten mukaisesti on säästöpankin sääntöissä muun muassa määrättävä enin saaminen, josta yhdelle tallettajalle maksetaan korkoa. Käytännössä on tätä määrystä tavallisesti siten sovellettu, että alkavassa säästöpankissa enin saaminen on asetettu verrattain pieneksi määräksi, ja tätä määrää sitten sääntöjä muuttamalla lisätty, sikäli kun säästöpankin hoitoon uskottujen varain ja sen omien rahastojen määrä on noussut. Komiteassa on ehdotettu, että säästöpankkiasetuksessa olisi määrättävä korkein raja, johon saman tallettajan nimellä oleva saaminen enintään saisi nousta. Kuitenkaan ei komitean enemmistö ole asettanut tätä rajoittavaa lainsäädäntötoimenpidettä kannattamaan. Useitten säästöpankkien sääntöissä on myönnetty säästöpankeille oikeus säästöönottamaan yleisten rahastojen varoja määrättyyn, yleistä enintä saamista suurempaan määrään asti. Kun kunnallisista ja seurakunnan rahastoista useinkin vuosittain käytetään ainoastaan korot, ovat tällaisten rahastojen varat säästöpankeille erittäin sopivia talletuksia. Ehdotettu rajoitus estäisi säästöpankkeja yhtä vaipaasti kuin tähän asti ottamasta säästöön tässä mainittuja varoja. Myöskin ovat maamme eri osien olot siksi erilaiset, että sopivan korkeimman rajan asettaminen koko maata varten näyttäisi vaikealta. Komitean enemmistö on lisäksi ottanut huomioon, että enintä saamista koskevia määräyksiä on helppo kiittää, kun säästöönpanija on tilaisuudessa asettamaan rahojaan säästöpankkiin useammalle nimelle, joten tässä kosketellulla asetuksen määräyksellä ei olisi tehokasta vaikutusta. Kaikkiin tässä esilletuotuihin asianhaaroihin nähden on komitean enemmistö tahtonut jättää puheena olevan asian järjestämisen säästöpankkien omaan harkintaan, samalla luottaen siihen, että säästöpankit tässäkin suhteessa kehittyvät terveeseen suuntaan, kun säästöpankkien hallitukset voivat helposti huomata säästöpankin edun vaativan, että enin saaminen asetetaan pankin liikettä vastaavaksi.

Säästöpankkien

lainanantoliike

on tarkasti rajoitettu voimassa olevan säästöpankkiasetuksen kautta, jossa määrätään, että säästöpankin rahoja ei saa lainaksi antaa muuta saamistodistetta kuin heti, tai korkeintaan 6 kuukauden irtisanomisajan kuluksi maksettavaa velkakirjaa vastaan. Miettiessään säästöpankkien lainanantoliikkeen muotojen laajentamista on komitea käsitellyt myöskin vekseliliikkeen harjoittamisen sopivaisuutta säästöpankeille. Tässä suhteessa huomautetaan mietinnössä että kaupunkisäästöpankit,

jotka olisivat tilaisuudessa hallituksensa ja virkailijoihinsa saamaan tällaisenkin liikkeen harjoittamiseen kykeneviä, eivät luultavasti ottaisi vekseliliikettä käytäntöön, sillä sellaista luottoa tarvitsevilla henkilöillä on kaupungeissa aivan riittävästi muita rahalaitoksia tarjolla. Ja maaseudulla taasen, missä säästöpankin hallituksella useinkin on verraten vähän kokemusta liikeasioissa, on vekselin käytäntöön ottaminen näyttänyt komiteasta arveluttavalta. Maassamme löytyy useita esimerkkejä siitä, huomautetaan mietinnössä, kuinka paljon onnettomuutta maalaisväestölle on tuottanut sokeutuminen vekseliasioihin. Ne maalaisliikemiehet, joiden taloudellinen asema on varma, saavat kyllä vekseliasiansa toimitetuksi kauppankeissa, joiden haarakonttooreja jo nykyään perustetaan vilkkaampaa liikettä harjoittaviin maalaiskyläihin. Sellaiset liikemiehet taas, joiden täytyisi vekseliasioissa säästöpankkiin turvautua eivät olisi säästöpankille suositettavia liiketuttavia. Vekselilainat yleensä ovat sitä paitsi muille kuin liikemielille sopimattomat, sillä he harvoin aivan varmasti tietävät saavansa rahoja käytettäväkseen juuri silloin kuin vekseli on lunastettava. Vekselien astuminen velkakirjan sijaan maaseudulle, jossa tarvitaan pitkäaikaista luottoa, tietäisi vaan lisäkuluja rahantartvisijoille uudistusten, protestein ja uloshakujen takia. Vekseliliikettä harjoitettaessa väärennysten vaara tietysti myöskin lisääntyisi ja vekselin protestaus olisi maaseudulla hankala. Komitea on edellä mainituilla perusteilla sitä suuremmalla syyllä vastustanut vekseliliikkeen ulottamista säästöpankeille, kun sen mielestä lyhyt-aikaisten lainojen tarve voidaan muutakin tietä tyydyttää. Sitä varten ehdottaa komitea säästöpankeille annettavaksi oikeuden määrää aikaisen lainojen antamiseen.

Nykyisten määräysten mukaisesti ei säästöpankki ole oikeutettu myöntämään kassakreditivi- eikä konttokuranttilainoja, koska sellaista ei voida myöntää asetuksen edellyttämää velkakirjaa vastaan, vaan tarvitaan siihen erityinen välikirja. Tähän nähden mainitaan mietinnössä, että tuollaisen sopimuksen oleminen useinkin olisi sekä säästöpankille että lainanottajalle sopiva, milloin lainanottaja olisi tilaisuudessa lyhentämään lainaansa, ja taas jonkun ajan kuluksi tarvitsi rahat käytettäväkseen. Komitea asettuikin periaatteessa sille kannalle, että säästöpankeille olisi annettava oikeus kassakreditivi- ja konttokuranttilainain myöntämiseen. Kuitenkin olisi komitean mielestä tämä oikeus rajoitettava ainoastaan sellaisiin säästöpankkeihin, joilla sen ehdotuksen mukaan olisi oikeus liikkeen harjoittamiseen juoksevalle tililläkin. Siihen nähden, että säästöpankilla tulee olla mahdollisuuksia milloin tahansa lunastaa shekkejä koko siihen määrään asti, johon kassakreditivi- ja konttokuranttilainain yhteenlaskettu myönnetty määrä nousee. Ehdottaa komitea tämän määrän rajoitettavaksi verrattain pieneksi osaksi säästöpankin kaikista varoista, ja on komitea pitänyt sopivana samaa määrää, mihin määrääkaikaiset lainat saivat nousta, eli 10 % säästöönpanijain saamisista edellisen tilinpäätöksen mukaan. Säästöpankkien sijoituksia yleensä koskevien määräysten katsoo komitea kaipaavan erään lisäyksen.

Nykyisen säästöpankkiasetuksen mukaan voi säästöpankilla olla ainoastaan kolmenlaisia sijoituksia: 1) lainoja velkakirjaa vastaan, 2) pankkilaitoksen talletustodistuksia ja obligatioita ja 3) kiinteistöjä, jossa pankki on sijoitettu tai joka pankin saatavasta on sen haltuun joutunut. Senaatti on sen lisäksi vahvistaessaan säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin yhtiöjärjestyksen myöntänyt säästöpankeille oikeuden omistaa korkeintaan puolta omista rahastoista vastaavan määrän tämän pankkilaitoksen osakkeita, katsoen siihen että Keskus-Osake-Pankki tarkoittaa yksityisten säästöpankkien toiminnan edistämistä ja tulee myöskin olemaan säästöpankkien hallitusten lähemmän valvonnan alaisena. Koska julkisuudessa on esiintynyt sellainen mielipide, että puheena olevan oikeuden myöntäminen säästöpankeille ei olisi sopusoinnussa säästöpankkiasetuksen määräysten kanssa on komitea pitänyt tärkeänä, että asetukseen tehdään sellainen lisäys, joka selvästi osoittaa säästöpankeilla olevan oikeuden sijoittaa omia varojaan keskuspankkiinsa osakkeisiin. Samalla on komitean enemmistö pitänyt sopivana laajentaa tämä säästöpankkien oikeus koskevaksi kaikkia varmojen pankkilaitosten osakkeita.

Yliä on komitea tehnyt ehdotuksia säästöpankkien

muun toiminnan

järjestämiseksi ja edistämiseksi. Suomen Säästöpankki-yhdistyksen aloitteesta on jo saatu alkuun säästöpankkien välisen siirtoliikkeen Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin välityksellä. Tämä siirtoliike sisältää nykyisessä muodossaan kolme välityksimuotoa:

- 1) säästöönpanijain koko saatavan siirtäminen ja vastaanottaminen toisesta säästöpankista toiseen;
- 2) rahojen maksaminen toisen säästöpankin vastakirjalla ja vastaanottaminen sille;
- 3) rahojen vastaanottaminen toiseen säästöpankkiin siirrettäväksi ja siellä tilittäminen.

Kahden ensimmäisen välityksimuodon käytäntöön ottamiselle säästöpankkien kesken ei nykyinen säästöpankkiasetus pane estettä, mutta kolmannessa kohdassa mainittua siirtoliikkeen haaraa, joka tarkoittaa rahasuorituksia eri säästöpankkien käyttäjän kesken tai säästöpankin käyttäjien ja muiden henkilöiden tai laitosten välillä ei voimassa olevan säästöpankkiasetuksen mukaisesti ole voitu järjestää käytännölliseksi. Tästä syystä on komitea pitänyt sopivana ehdottaa, että säästöpankeille annettaisiin oikeus maksu- ja säästöpankkien välillä.

Paitsi määräästä maksu- ja säästöpankkien välittämiseen ehdottaa komitea vielä säästöpankeille myönnettäväksi oikeuden rahainperimisten toimitamiseen. Tällä liikemuodolla on katsottu olevan menestymismahdollisuuksia etenkin maaseudulla, missä tähän asti yleensä ei ole ollut rahalaitoksia eikä aina sopivia henkilöitäkään, joiden välitystä olisi voitu käyttää saatavien perimiseen. Säästöpankin käyttäjille on luultu olevan hyötyä varsinkin siitä, että saivat säästöpankin kautta pienillä kustannuksilla ja varmasti perityksi saatavia muilla paikkakunnilla asuvilta henkilöiltä. Koska kuitenkin rahainperimisliike edellyttää säästöpankin virkailijoilta sellaista kokemusta ja liiketuntemusta, jommoista alkavilla pikkusäästöpankeilla ei

aina ehkä ole käytettävänä, on komitea tahtonut varovaisuussyistä ehdottaa, ettei oikeutta tällaisen liikkeen harjoittamiseen annettaisi muille kuin niille säästöpankeille, joille edellä on ehdotettu myönnettäväksi laajennettua liiketoimintaa eli siis niille, joiden omat rahastot ovat ainakin 50,000 mk.

Säästöpankkien

kassareserviä

koskevat määräykset kaipaavat myöskin komitean mielestä muutoksia. Ennenkuin säästöpankki voi menestyksellä toimia vaaditaan, paitsi sitä, että pankin varat ovat varmasti ja edullisesti sijoitetut, muun muassa, että pankki aina on valmis sääntöliikkeen maksamaan maksettavansa, vaikkapa säästöä otot syystä tai toisesta nousivatkin tavallista suuremmiksi. Tämän takia säästöpankkiasetuksen mukaan säästöpankin varoista semmoinen määrä, joka vastaa vähintään kymmenettä osaa siitä, mitä säästöönpanijoilla viime tilinpäätöksen mukaan on saamista, pidettävä sijoitettuna helposti rahaksi muutettaviin arvopapereihin, joihin lainsäätäjä lukee pankkilaitosten talletustodistukset, valtion, hypoteekkiyhdistyksen tai muut täysin kelpoiset obligatiosionit. Kuitenkin on asetuksessa myönnetty sellainen helpotus että kassareserviin kuuluvien arvopapereiden joukossa saa olla kiinnitettyjä velkakirjojakin, joiden asianhaaroja tarkkaan punnittua katsotaan olevan täysin varmoja, ei kuitenkaan enempää kuin että niiden arvo vastaan korkeintaan puolta asetuksessa mainitusta määrästä. Siihen nähden, että kiinnitetty velkakirjat, varsinkin pulaaikoina, eivät ole komitean enemmistön mielestä niin helposti rahaksi muutettavia kuin kassareservin luonne vaatisi on enemmistö nyt ehdottanut että sanottu helpotus poistettaisiin siitä suuremmalla syyllä kun säästöpankeille ehdotettu laajennettu liiketoiminta juoksevalle ja kassakreditivillä paanee yhä suurempia vaatimuksia siihen, että säästöpankkien sijoitukset ovat helposti perittävissä.

K. R. H.

Yleisiä uutisia.

Ravinto ja nautinto-aineiden kauppa.

Niitä koskevien asetusten uusiminen.

Senaatti on antanut voikaupan järjestämistä varten asetetun komitean tehtäväksi laatia ehdotus yleiseksi ravinto- ja nautintoaineen kauppa koskevaksi asetukseksi. Kuten tunnettua, asetettiin mainittu komitea tamikuussa 1913 ja toimii sen puheenjohtajana lääkintöhallituksen päätohtori, valtioneuvos Taavi Laitinen.

Virkamiesten kurinpidollinen rankaiseminen.

Kenraalikuvernööri vaatii entistä ankarampia toimenpiteitä.

Kenraalikuvernööri on S. U. T:n tietämän mukaan kehottanut senaattia ryhtymään toimenpiteisiin siihen suuntaan, että kuvernöörit ja virastojohtajat päälliköt ahkerammin käyttäisivät kurinpidollista rankaisuvalltaansa alaisensa virkamiesten suhteen ja että senaatti päättää lähettää

asiasta kirjelmän lääninhallituksille ja keskusvirastoille. Tässä kirjelmässä tultaneen huomauttamaan, että maasa voimassaolevien asetusten mukaan on kuvernööreillä ja muilla päällikköhenkilöillä sekä virastoilla kurinpidollinen rankaisuvallta, jota niiden tulee käyttää silloin kun niiden alaiset virkamiehet ovat tehneet itsensä syylliseksi virkavirheeseen tai muuhun tekoon, joka on ristiriidassa heidän virkavelvollisuutensa kanssa. Tätä kurinpidollista rankaisuvallta on kuitenkin käytetty vain sangen vähässä määrässä ja tavallisesti vain silloin, kun huomautus on tehty korkeammasta paikasta. Kun kuitenkin korkeammat viranomaiset eivät aina voi tarkoin seurata virkamiesten toimintaa ja valvoa, että he täyttävät virkavelvollisuutensa, kehottaa senaatti ylihallituksia, kuvernöörejä ja muita senaatin alaisia henkilöitä ja virastoja täyteen määräänsä käyttämään niille lain mukaan tulevaa kurinpidollista rankaisuoikeutta ja ehdottomasti ilman huomautusta korkeammasta paikasta saatamaan edesvastuuseen kaikki ne virkamiehet, jotka ovat lainmääräneet virkavelvollisuutensa tai tehneet itsensä syylliseksi muihin tekoihin, jotka eivät ole sopivia heidän virka-asemaansa katsoen. Ellei kurinpidollinen rankaisuoikeus sattuvissa tapauksissa ole riittävä, on asianomaisten käännyttävä kenraalikuvernööriin tai senaatin puoleen ankaramman rangaistuksen toimeksisiksi syyllisille.

Ennakkotietoja 1912 kerätyistä yleisestä maanvuokratilastosta.

Kesällä v. 1912 vuokralautakuntain avulla kerätystä yleisestä maanvuokratilastosta, jota on senaatin oikeustoimittamassa valmisteltu lakit. kand. K. Haatajan johdolla, on nyttemmin saatu valmiiksi muutamia lopullisia tilastotietoja, jotka eduskunnan maatalousvaliokunnan pyynnöstä on laetetty sanottu valiokunnan käytettäväksi. Luokunottam. Iitin kunnan itäistä vuokralautakuntapiiriä, josta ei vielä ole kaikkia lopullisia tietoja saatu, on valmistuneiden numeroiden mukaan koko maassa torppia 55,084, lampuotitiloja 1,518 ja mäkitypa-alueita 94,777 eli vuokra-alueita kaikkiaan 151,379.

Kaikkia vuokra-alueita on talon omien viljelyksien keskeksi tai lähellä 83,588 eli 55,2 % ja niistä etäämpänä 67,791 eli 44,8 %. Suullisia vuokrasopimuksia on kaikkiaan 69,802, eli 46,1 % ja kirjallisia 81,577 eli 53,9 %. Yli 50 vuotta vuokralle olleita alueita on torppissa ja lampuotitiloilla 20,389 eli 36 % ollen vastaava prosenttiluku Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä 46—58 %. Mäkitypa-alueita on yli 50 vuoden vuokralle olleita vain 11 %. Torppista ja lampuotitiloista tehdyistä vuokrasopimuksista on noin 30 % tehty juoksevalle vuokra-ajalle. Mäkitypa-alueilla on vastaava luku 46,5 %. Vuokrasopimuksen päättymistä osoittavat luvut näyttäivät, että vuonna 1916 päättävien vuokrasopimuksien lukumäärä tulee olemaan kaikkiaan 61,000 vuosi-ina 1916—22 päättävien sopimuksien lukumäärä 76,000 sekä sen jälkeen päättävien sopimuksien luku n. 1,500 a 1,600 vuodessa. — U. S.

Kirkollisviraston leski- ja orpokassa.

Sittenkun kassan johtokunnalle nyttemmin on kaikista maamme rovasitkunnista saapuneen viime helmikuun 18 päivänä toimitetuissa vaalessa syntyneet pöytäkirjat, on vaalien tulos, että papiston keskuudesta on johtokunnan jäseniksi valittu neljäksi vuodeksi uudelleen Maarian kirkkoherra, tuomiokapitulinassessori J. M. Tallgren 234 äänellä ja kolmeksi vuodeksi niinkään uudelleen mainittu tuomiokapitulinassessori Hytönen 178 äänellä, (Maarian kap-

Osakeyhtiö Sartorisio & K:n Kasvivoi Solo, Kokosa, Plantala on parasta.

Asiamies Tampereella PAUL MANDELL, Kytälänkatu 31 Puhelin 560.

Saanut kn pöytäkirjan voimayhtelyssä Juan tehtävillä, Sortavallassa ja Porvoossa.

Kuonekaluja

Rautasänkyjä

Korihuonekaluja

Resoori-, Jouhi- ja Meriheinä-

Patjoja.

Vanhon huonekalujen laitos-
ta sekä verhoilumista toimitetaan.
Suuri määrä tuolia, keuhutuolia y. m.
nyt erittäin halvalla.

O. M. Koivu, Tampere,
Kaup. pak. 14.

palainen J. Hauvonen sai 40 ään-
tä) sekä kassaan osallisten luk-
karien, urkuri, vahtimestarien
ja koulumestarien keskuudesta
neljäksi vuodeksi Turun Mi-
kaelinkirkon urkuri J. V. Mik-
kola 42 äänellä, (lähinnä ääni-
määr. lukkari O. Kaakonkalvo
32 ääntä) kuin myöskin tilintar-
kastajaksi Savonlinnan hiippa-
kunnan papiston puolesta nel-
jäksi vuodeksi Implahden kirk-
koherra, lääninrovasti R. F. Sa-
raste 46 äänellä. Kuopion hiip-
pakkunnan papiston puolesta
niinikään neljäksi vuodeksi,
kaikki luettuna ensi toukokuun
1 päivänä, Oulun läänin vanki-
lan saarnaaja, tuomiokapitulin-
assessori J. A. Mannermaa
21 äänellä.

— Yliopisto. Lauvantaina tark-
kastettiin maist. Aukusti Sime-
liuksen kirjoittama yliopistolli-
nen väitöskirja. Virallisena vas-
tavattajana oli dos. T. Tarkia-
nen.

— Uusi kiertävä maamieskou-
lu. Senaatti on myöntänyt Kes-
ki-Pohjanmaan maanviljelys-
seuralle kiertävän maamieskoulun
perustamiseksi ja ylläpitämi-
seksi seuran toiminta-alueella
tämän vuoden tammik. 1 p:stä
luki toistaiseksi 7,500 mk:n
kannatusavun sekä tämän lisä-
ksi kerta kaikkiaan 1,500 mk.
koulun perustuskustusten
suorittamiseksi.

— Palkankorotuksia. Maan-
viljelyshallituksen esityksestä
on senaatti myöntänyt maanvil-
jelyslautakunnan koelaitoksen
johtajan prof. G. von Wendtin
anomukseen, että laitoksen en-
tomologisen osaston assistentin
palkka korotettaisiin kuluvan
vuoden helmikuun alusta 2,500
markasta 4,000 markkaan vuod-
essa. Assistentin palkan lisäksi
kuluvalla vuodelta on 1375 mk.

— Myönnetty tulliperuutus. Senaatti
on myöntänyt kapteenin-
leski Ida Feilmanille Lahdes-
ta oikeuden saada tulliperuutus-
ta vuosina 1914 ja 1915 maahan
tuotavasta glaubersuolasta, jota
käytetään sellulosan valmista-
miseen. Saman anomus saada
tulliperuutusta vuodelta 1913
hylättiin.

— Tullausasioita. Senaatti
on myöntänyt maanviljelyshal-
lituksen esitykseen, ettei ainoas-
taan lannottusaineiksi aiottua
chilisalpietaria ja kalkkisalpietaria
sekä rikkihappoista am-
moniakkia, vaan myöskin kar-
biidityyppiä (typpikalkkia eli
kalkkityyppiä) saada tullitto-
masti tuoda maahan aina 1915
vuoden loppuun saakka.

Uutisia.

Tampereelta ja lähiseudulta.

Tampereen Osake-Pankin

varsinaisessa yhtiökokouksessa

eilen illalla oli läsnä 20 osakas-
ta, edustaa 2532 osaketta ja te-
ki kokouksen äänimäärä 236
ääntä.

Insinööri J. T. Durckman-
in avattua hallintoneuvoston
puolesta kokouksen, valittiin pu-
hetta johtamaan kauppaopiston-
johtaja Hj. Gyldeén, joka puo-
lestaan kutsui pöytäkirjaa pitä-
mään pormestari Anso Caseli-
uksen.

Hallintoneuvostolle ja johto-
kunnalle myönnettiin vastuuvapaus
ja vahvistettiin tilinpäätös
sellaisenaan. Vuosivoitto päätet-
tiin käyttää hallintoneuvoston ja
johtokunnan ehdotuksen mu-
kaan ja jaetaan osinko johtokun-
nan ehdotuksesta tästä päivästä
lähtien.

Hallintoneuvoston ja tilintar-
kastajain palkkiot päätettiin py-
sytää entisellään, valittiin hal-
lintoneuvoston eroamisvuorosa-
olleet herrat N. Tirkko-
nen ja Gust. Lindell uudelle-
leen sekä hra Hj. Gyldeén. Ku-
luvan vuoden tilejä tarkasta-
maan valittiin herrat Aug. Hui-
karinen, K. R. Häkkinen
ja K. A. Tuomola ja varalle
herrat Kustaa Helminen,
Hannes Palmroth ja Anso
Caselius sekä pöytäkirjaa
tarkastamaan herrat Arthur
Bergroth ja A. F. Lind-
stedt.

Hatanpään maitten vuokraus.

Rahatoimikamarin lausunto
Hatanpään hoitokunnan mietin-
nöstä.

Rahatoimikamari on käsitellyt
Hatanpään hoitokunnan mietin-
töä numero 3 Hatanpään mait-
ten vuokrauksesta ja siitä nyt-
temmin valtuustolle lähettänyt
lausuntonsa. Mainittu mietintö
koskee Kissanmaan eteläosaa ja
Rantaperkiön seutuja, Härmälän
laitamaita sekä Lakalaivan alu-
etta.

Mitä tulee ensinmainittuun a-
lueseen, eli Kissanmaan etelä-
osaan, niin hoitokunta ehdottaa,
että vielä vuokraamatta olevat
maat tai ne, joitten sopimukset
kuluvat umpeen piakkoin, vuok-
rattaisiin entistä suunnitelmaa
ja Hatanpään hoitokunnan esi-
tämää vuokrasopimusta noudat-
taen tonttimaiksi 50 vuodeksi.
Rahatoimikamari on lausunnos-
saan valtuustolle sitä mieltä, et-
tä hoitokunta oikeutettaisiin
vuokraamaan ne Kissanmaan et-
eläosan palstat, jotka nyt ovat
vuokraamatta tai joitten vuokra-
ukset tänä tai ensi vuonna kulu-
vat umpeen, ainoastaan toistai-
seksi 6 kuukauden irtisanomis-
oikeudella ja määrämällä, ettei
näitten palstojen vuokraajat saa
kaupungin luvatta rakentaa ra-
kennuksia vuokramailleen ja et-
tä rahatoimikamarille annetta-
isiin tilaisuus edelleen valmiste-
lä näitten maitten vuokrausun-
nitelmaa ja siitä aikanaan tehdä
valtuustolle esitys.

Mitä sitten tule muihin käsit-
telyn alaisessa mietinnössä kos-
keteltuihin alueisiin ja niitten
vuokraamiseen, niin hoitokunta
on ehdottanut erinäisten maa-
kappaleitten muodostamista
tonttialueiksi ja niitten vuok-
raamista 50 vuodeksi. Kamari
esittää kuitenkin tässä suhtessa,
että hoitokunta oikeutettaisiin
vuokraamaan ne Härmälän
maalla olevat vuokratontit, joit-
ten vuokra-aika jo on umpeen
kulunut tai nyt piakkoin kuluu
umpeen, ainoastaan toistaiseksi
6 kuukauden irtisanomisajalla ja
sillä lisämääräyksellä, etteivät
vuokraajat saa kaupungin eri-
koisetta suostumuksesta raken-
taa rakennuksia vuokramaalle ja
että kamarille annettaisiin tilai-
suus laatia tarkempi lausunto
alueen suunnittelusta.

Virkahuoneusto- kysymys.

Käsitellessään viime kokouk-
sessaan rahatoimikamarin ehdo-
tusta, että rahatoimikamari ja
konttori siirrettäisiin kaupungin
omistamaan ent. Molinin talon
torin puoleiseen rakennukseen
ja että kamarille mainitun talon
korjauksia varten myönnettä-
isiin rakennus- ja järjestämisra-
hastosta 21,000 mk., valtuusto
lykkäsi kysymyksestä päättämi-
sen siksi, kunnes lääninhallituk-
sen Tampereelle siirtämisestä
on saatu lopullinen päätös. Val-
tuuston mielestä kysymyksen
ratkaiseminen ei ollut ehdotto-
masti kiireellinen ja sitäpaitsi
rahatoimikamarin ja konttorin
siirtäminen pois kaupunginta-
lostta voisi johtaa siihen, että po-
liisilaitos ikuisiksi ajoiksi jäisi
sinne.

Tämän johdosta on rahatoimi-
kamari lähettänyt valtuustolle
uuden kirjelmän, missä se huo-
mauttaa, että rahatoimikonttori
on kärsinyt suurta tilaantaut-
ta, joka suuresti haittaa henkilö-
kunnan työkykyä, jonka vuoksi
asia on kiireellinen. Myöskään
vakinaisen poliisihuoneiston ra-
kentamiselle ei mainittujen vi-
rastojen kaupungintalosta pois
siirtäminen tekisi estettä, sil-
lä aiotulla kaupungin hallinto-
tontilla, joka muodostuu tonteis-
ta numero 3 ja 4 välisine katu-
osineen, tulee kyllä olemaan tila-
laa uutisrakennuksille. Sentäh-
den kamari uudistaa edellämäi-
nitun ehdotuksensa.

Siltä varalta, ettei valtuusto
kuitenkaan nytkään ehdotusta
hyväksyisi, huomauttaa kama-
ri, että mainittu talo on kuiten-
kin korjattava ja vuokrattava.
Ja kun juuri on käsillä paras
vuokrausaika, on asia ratkaista-
va viipymättä.

Kysymys työväen asuntotonttien varaamisesta Lapin- niemen luo.

Hyväksyttyään rahatoimika-
marin laatiman suunnitelman
työväen asuntotonttien alueista
Lapinniemen läheisyydessä, an-
toi valtuusto kirjelmässään tam-
mikuun 24 p:ltä rahatoimikama-
rille toimeksi edelleen kehittää
kysymystä tämän järjestämisestä,
tonttien luovuttamisesta ja
rakennusjärjest. laatiminen tätä
aluetta varten ja on kamari tä-
män tehtävän nyt täytettyään
lähettänyt valtuustolle ehdotuk-
sen Lapinniemen asuntotonttien
rakennusjärjestykseksi.

Puheenalaisten suunnitelma
on laadittu sillä edellytyksellä,
että tontit tulevat vuokratta-
vaksi, jossa tapauksessa voimas-
saolevan rakennusjärjestyksen
122 pykälän mukaan asemakaa-
va ei kaipaakaan senaatin vahvista-
mista, eikä mainittu rakennus-
järjestykskään ole siihen sovel-
lettavissa ilman eri sopimusta
tai muutosta. Tämä tekee mah-
dolliseksi myös alueen luovutta-
misen rakennettavaksi ilman, et-
tä siinä on viemärikanavia, jota
paitsi valtuusto on oikeutettu
asiaa alistamatta itse vahvista-
maan ne muutokset, jotka a-
luen rakentamisessa ovat huo-
mioonotettavat.

Rakennusjärjestysehdotukses-
sa määrätään, ettei yhdelle ton-
tille saa rakentaa muuta kuin
yhdyn asuin- ja yhden ulko-
huonerakennuksen, eikä rakennus-
alaksi käyttää yht. enempää
kuin 3/10 tontin pinta-alasta,
josta määrästä ulkohuoneraken-
nusta varten on varattava 1/4.

Asuinrakennusta ei saa sijoit-
taa kolmea metriä lähemmäksi
naapurin rajaa, ellei sitä naapuri-
rakennuksen kanssa yhdistetä.

Puusta tehty asuinrakennus ei
saa olla 5 metriä korkeampi
maapinnasta räystäälänsä, ei-
kä 9 metriä korkeampi katon
harjaan asti. Tulen kestävästä
aineesta tehdyt rakennukset saa-
vat olla 2 metriä näitä korkeam-
mat. Ulkohuonerakennus ei saa
olla 5 metriä korkeampi. — Ul-
lakkoon voi määrättyillä ehdoilla
rakentaa asuinhuoneen; kaik-
kien asuinrakennusten akkunat
tulee sijoittaa katua tai vähintään
kuutta metriä leveää aukeaa
vasten.

Kivijalan korkeus on määrät-
ty vähintään puoleksi metriksi.
Kellarikerroksen saa, jos katto
ja seinät ovat tulen kestäviä ja
lattia veden pitävä, rakentaa
pesu- tai leivintuvun talon tar-
peiksi erinäisillä ehdoilla.

Teollisuustyöpaajaa tai muuta
tulenvarallisuuden tai synnyt-
tämässä melun tahi hajun takia
haitallista rakennusta ei näille
tonteille saa sijoittaa.

Tonttien rajoille on rakennet-
tava 1, m. korkea säleaita.

Mitä tonttien luovutusehdoi-
hin tulee, on rahatoimikamari
hyväksynyt ensimmäisen työväen
asuntokomitean laatiman väli-
kirjaehdotuksen melkein sem-
moisenaan.

15 pennin pohjavuokra on
kamari pitänyt kohtuullisena
m²:ltä välikirjassa mainitulla
korotuksella.

— Hämeen museoseuran il-
moitettua, että seuran johtokun-
nasta on eroava valtuuston va-
litsema jäsen, tehtailija H. Lil-
jeroos, ehdottaa valtuuston va-
listeluvaliokuntaa että tehtailija
H. Liljeroos edelleenkin valitai-
siin tähän talouteen vuosiksi
1914-1916.

Kansakoulujen tarkastajan päte- vyys ehdot ja palkkaedut.

Valmisteluvaliokunnan lausunto
kansakoulujen johtokunnan
ehdotuksesta.

Valmisteluvaliokunta on käsi-
tellyt kansakoulujen johtokun-
nan ehdotusta kansakoulujen
tarkastajan pätevyys ehdoista
ja palkkaeduista.

Siitä keskusteltaessa valmis-
teluvaliokunnan jäsenet ovat ol-
leet yksimielisiä pätevyys ehto-
jen muuttamisesta kun sitavas-
toin eri mieltä on ollut olemas-
sa palkkaeduista ja siitäkin, on-
ko tarkastajaan nähden noudat-
ettava ohjesäännön 38 pykäläs-
sä opettajista määrättyä ja per-
heellisyteen perustuvaa korot-
usta. 4:llä äänellä 3 vastaan
valmisteluvaliokunta kuitenkin
ilmoittaa johdonmukaisuutensa
kannalta päättäneensä ulottaa
38 pykälän määräykset tarkas-
tajaan. Palkkaamisluodosta
olttiin valiokunnassa sitavastoin
yksimielisiä siitä, että vuokra-
hoja ei olisi määrättävä, vaan
sensijaan palkka korotettava en-
tistään enintään 7,000 mark-
kaan kahdella 10% korotuksella
5 ja 10 vuoden palveluksesta.
Kun kuitenkin valiokunnan e-
nemmistö oli ulottanut 38 pykä-
län määräykset tarkastajaankin,
ehdottaa valmisteluvaliokunta,
että kansakoulujen johtokunnan
ehdotus koulun ohjesäännön 47
pykäläksi hyväksyttäisiin ja et-
tä 52 pykälä muutettaisiin näin
kuuluvaksi: »Kansakoulujen
tarkastaja nauttii perheetönä
6,000 markan ja perheellisenä
7,000 markan vuosipalkkaa 10
pros. korotuksella 5 ja 10 vuod-
den nuhteettomasta palvelus-
esta, ollen perheellisyys käsitet-
täv siten kuin se on määritelty
ohjesäännön 38 pykälässä.»

Kaupungin tilit.

Kuten tunnettua on rahatoi-
mikamari valtuustolle lähettä-
nyt öitteen kaupungin tileis-
tyksen 31 p:nä viime joulukuuta.
Kun kuitenkin raastuvankoko-
uksen valitsevat tilintarkastajat
jo lienevät ryhtyneet tarkasta-
maan kaupungin viime vuoden
tilejä, ei valtuuston raha-asia-
valiokunnalla ole ollut aihetta
tutkia missä määrin viime
vuoden talousarviota on noudat-
tettu, joka tietysti tulee selvillä
varsinaisessa tilintarkastukses-
sa.

Tästä syystä raha-asia-inva-
liokunta ehdottaa valtuustolle
että kyseessäoleva bilanssi siir-
rettäisiin arkistoon.

— Köyhäinhoidon ohjesääntö.
Köyhäinhoidonhallituksen lähet-
etty valtuustolle ehdotuksen
Tampereen köyhäinhoidon ohje-
säännön muuttamisesta valtuus-
ton valmisteluvaliokunta ehdot-
taa, että muutosehdotuksen tar-
kastaminen uskottaisiin komi-
tealle, johon valiokunnan mie-
lestä olisi valittava varat. Yrjö
Pulkkinen, opettaja T. Kurkela
ja kauppias K. Seppälä.

— Kansakoululasten vaate-
tusavustukset. Virkakirjeessä v.
k. 18 p:ltä Tamp. kansakoulujen
johtokunta pyysi valtuustolta se-
lytystä siitä kenen tulee huoleh-
tia kansakoululasten vaatetus-
avustuksista.

Valtuuston valmisteluvalio-
kunnan tutkittua tätä kysymystä
koskevia asiakirjoja, on valio-
kunnan mielestä selvää, että
johtokunnan kanta asi-
assa on oikea. Valiokunnan
mielestä siis johtokunnan asia-
na on avustusten jako sen selos-
tuksen peurusteella, jonka köy-
hähoidonhallitus on hankkinut.

Eräiden asioiden viipyminen raha- toimikamarissa.

Valtuuston tiedusteltua raha-
toimikamarilta syitä, jotka ovat
estäneet kamarin palauttamasta
valtuustolle Tammerkosken län-
sirannan rinta-aitausta, kunnal-
listen johtosääntöjen painatta-
mista sekä verottomain koirain
talteen ottamista koskevia asi-
oita, esittää rahatoimikamari
seuraavaa:

Ensinmainittu kysymys, kos-
keva kosken länsirannan aitausta
on useat kerrat ollut rahatoimi-
kamarin käsitelt. ja on kama-
ri siinä viimeksi pyytänyt kau-
punginarkkitehdiltä uutta ehdo-
tusta, jota rahatoimikamari ei
kuitenkaan vielä ole saanut.

Asia on siis riippuvainen kau-
punginarkkitehdistä.
Kunnallisten johtosääntöjen
kokoamisen ja painattamisen on
rahatoimikamari antanut nota-
riolle, joka on ilmoittanut jo
suurimmaksi osaksi tehneensä
tämän kokoamistyön. Kun se
kuitenkin on verrat runsastoi-
nen tehtävä, johon on käytettä-
vissä vain vakinaisesta työstä
jääpää vapaa aika, on se tullut
viipyneeksi enemmän kuin suot-
tavaa olisi ollut.

Verottomain koirain kiiniotta-
mista koskeva asia on ollut po-
liisimestarin kanssa pidettävissä
neuvottelusta riippuvainen, min-
kätähden, ja kun poliisimestarin
vaihdos on toistaiseksi estänyt
tätä pitämästä, asian ratkaisu on
päässyt viivähtämään.

Raittiusseurojen keskustelutilaisuus.

Raittiusseurojen yhteisen oh-
jelma- ja keskustelutilaisuuden
oli r. y. Taisto järjestänyt huo-
neustoonsa viime lauantai-
illaksi. Eri r. yhdistysten edus-
tajia oli saapuvilla huoneen täy-
deltä.

Ohelmassa oli ensin hra Tam-
miston esittämä flyygelinsoi-
toa, jonka jälkeen ylopp. P. Au-
tere avasi Taiston puolesta ti-
laisuuden puhuen samalla päi-
vän merkityksestä ja Kaleva-
län kansallisen aarteensa-
— ni Alma Lindbom esitti on-
nistuneesti runonlausuntoa ja
Taiston sekakuoro lauloi hra
K. J. Penttisen johdolla onnis-
tuneesti neljä laulua. — Taiston
nuoremmat näyttelijävoimat e-
sittivät kauniin näytöksen
laulu-näytelmän »Kalatytöt».

Ryhdyttiin sitte keskus-
te-
luun raittiusväen keskuuteen
perustettavasta voimistelu- ja
urheiluseurasta, joka kysymys,
oli alustettu ja keskusteltu jo
edellisessä yhteisessä kokouk-
sessa. Ylopp. P. Autere luki
asiata valmistelevaan valitun
valiokunnan laatimat ponnet,
jotka hyväksyttiin sinänsä. Ne
sisälsivät pääasiassa:

1) ettei vielä heti ryhdyttäisi
perustamaan uutta v. ja u.-seu-
raa vaan että se siirrettäisiin en-
si syksyyn, johon mennessä saa-
taisiin sopiva maaperä muokat-
tua, jolla se voisi menestyä.

2) tätä tarkotusta varten oli-
si valittava muutamia henkilöitä
jotka suunnittelisivat kesän ajal-
la raittiusväelle yhteisiä virkis-
tystilaisuuksia, kuten leikki- ja
urheilukokouksia, kilpailuja
y. m.

3) Näin herätettyä innostusta
tulisi perustaa voimistelu- ja ur-
heiluseura, jossa olisi sekä mie-
hille, että naisille osastonsa.
Tämän seuran jäsenten tulisi
kuulua johonkin paikkakunnalla
toimivaan raittiusjärjestöön. —
Edelläolevan johdosta valittiin
kin urheiluvaliokunta johon tu-
li 3 joka r.-seurasta, kokoonkut-
sujana hra V. Valinen.

Vaihdettiin vielä muutamia
kysymyksiä mielipiteitä, mut-
ta aika kävi niukaksi ja täytyi
jättää seuraaviin tilaisuuksiin
enempi keskustelu.

Tilaisuudessa tuntui vallitse-
van reipas ja innostunut mieli-
ala, joten paikkakunnan raittius-
mieliset mielenkiinnolla odotta-
vat uutta yhteistä tilaisuutta.

Kaupungin valtuusto

kokoontuu tavanmukaiseen kuu-
kausi-istuntoonsa tänään tiistai-
na klo 6 illalla.

Suomal. puolueen Tampereen Järjestö.

Kokous huomenna.

Suomalaisen puolueen Tam-
pereen Järjestön kokous on huo-
menna keskiviikkona alkaen klo
½ 8 illalla Hämeen-Pohjan ala-
salissa (käynti Puutarhakadulta
pääovesta). Ohjelmassa, josta
lähemmin huomenna, on m. m.
keskustelua huoneustokysymyk-
sestä, joten järjestön jäsenet pi-
tänevät tilaisuuden muistissaan.

Tamp. raittiuspiirin vuosikokous.

Tampereen raittiuspiirin vuo-
sikokous on ensi sunnun-
t a i n a t. k. 8 p : n ä klo 1 päi-
vällä r. y. Taiston huoneustossa
Tampereella. Paitsi virallisia
asioita ja toimikunnan esittämiä
kysymyksiä tulee kokouksessa
käsiteltäväksi keskustelukysy-
mykset: »Mitä apua raittiusyh-
distykset ja raittiusjärjestöjen
keskustoimisto voivat odottaa
toisiltaan?» ja »Miten raittius-
väen lähimmässä tulevaisuudes-
sa on suhtaututtava kunnalli-
seen raittiuspolitiikkaan.

Kokouksen jälkeen alkaa klo
7 p. toimikunnan valmistama
vuosijuhla.

— Suomal. Työväenliiton
nuoris-osaston kokous on tänä-
iltana klo 8 matkailijakoti Tar-
mossa Verkatehtaank. 11. Ter-
vetuloo vanhat ja uudet jäsenet!

— V. 1913 henkirahojen räs-
tikantaa toimitetaan tänään tiis-
t a i n a klo 10—1 p. 16 kaup. osan
taloista n:o 1—50 sekä klo 5—8
i. saman kaup. osan taloista n:o
51—82, 17 kaup. osan taloista
n:o 75—79, tullikamarilta, ylei-
sestä sairaalasta, teurastuslaitok-
selta, teräsalustustehtaalta, tiili-
tehtaalta, Lapinniementä, Rauha-
niementä, kunnallis- ja mielisai-
raaloista, köyhäintalolta, rauta-
tien alueelta ja vuoden 1912 a-
jalla muualla Suomessa sekä
viimeistään 5 vuoden kuluessa
ulkomailla passilla oleskelleilta
henkilöiltä, jotka eivät ole muu-
alta henkikirjoihin merkitty.

— Kuolleita Perjantaina v. k.
27 p:nä aamupäivällä nukkui
kuolon uneen H u m p p i l a n
asemalla valtionrautateiden van-
hin ratamestari Johan Malm
edellisenä lauantaina häntä koh-
danneen halvauksen murtamana.
Vainaja oli syntynyt Teerijärven
pitäjässä Pohjanmaalla maalisk.
22 p:nä 1840. Valtion palveluk-
seen hän tuli 1863 neljännessä
heksi vesistöjen perkaustoihin
Päijänteen vesistöissä, josta hän
siirrettiin Saimaan kanavalle.
Kun Pietarin tiestä ruvettiin
rakentamaan, siirtyi hän sinne
rakennusmestariksi, sitten sa-
manlaiseen toimeen Hangon tie-
le. Turun—Toijalan radan ra-
kennustöiden alettua hän muutti
sinne rakennusmestariksi, sitten
samanlaiseen toimeen Hangon
tielle. Turun—Toijalan radan
rakennustöiden alettua hän
muutti sinne rakennusmestari-
ksi. V. 1877 aimitettiin vainaja
ratamestariksi Humpin asen-
malle, jossa toimesta oli kuole-
maansa saakka. Tunnustukseksi
kelpoisuudesta hän sai hopea-
ja kultamitalit hyödyllisestä toi-
mesta. Vainajata jäi suremaan
ijäkäs leski, kolme tytärtä, neljä
poikaa, kolme minää, kaksi vä-
vyä, lastenlapset ja muut suku-
laiset sekä ystävät.

Hautaus.

Viime lauantaina kätettiin
maan poveen Karkun hau-
tausmaalla leskirouva Katri
P a c k a l e n i n maalliset jää-
nökset. Omaiset ja ystävät oli-
vat kokoontuneet vainajan koti-
in, josta harvinaisen suuri su-
rusaatto sitten kulki Karkun uu-
delle kirkolle. Palvialan kylässä
yhtyi tähän Karkun höyrysaahan
työmiehet, liittyen jalkaisin kul-
kemaan ruumisvaunun jälessä.
Ruumisvaunusta kantoivat ruu-
miin kirkkoon vainajan alusta-
laiset uruilla suruhymniä soitet-
taessa. Sitten vesittiin virrestä
49 vääryt 10—12. Ruumissa-
nan piti rovasti E. Bergroth.

käyttäneen tekstinä Jeesuksen sanoja: »Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka usko minuun, hän elää, vaikka hän olisi kuollut». Sen jälkeen tilapäinen kuoro lauloi kanttori R. Aunio johdolla Beethovenin »Hautauslaulun». Sitten astui pastori F. Kalervo ruumisarkun ääreen. Puhuttuaan mieleenpantavia ajatusyhtymiä ihmisyhdenä elämisestä, toimitti hän ruumiin siunauksen. Kuoro lauloi sitten: »Mä kuolon tietä kuljen vain». Alttaripalveluksen toimittivat pastori Kalervo ja Rikala. Juhlallinen, mieltä iltan-kaikkisuuden totuuden katselemiseen kiinnittävä oli tämä »kyynel kyivohetki», joka oli ensimmäinen Karkun uudessa kirkossa.

Vainajan pojat agronomi ja metsäherra K. Packalen, maanviljelijä T. Packalen ja varatuomari N. Pakkala sekä agronomi Pettersson, pastori Kalervo, maanviljelijät Kilkka, Kuutti ja Vitikkala kantoivat arkun kirkosta takaisin ruumisvaunuun. Nyt lähti surusaatto uudelleen tielle kirkon vanhalle kirkolle, jonka ympärillä hautausmaa on. Arkkua haudattiin laskettaissa lauloi edellä mainittu kuoro: »Vaipeus vai synnyinmaasi helmaan» j. n. e. Sitten pastori Rikala piti puheen elämän katoavaisuudesta ja vainajan viimeisistä elämän hetkistä. Sen jälkeen kuoro lauloi vainajan lempilaulun: »Oi, minkä onnen autuuden» j. n. e. Haudan umpeen luotua puhui pastori Kalervo kaipausten sanoja vainajan muistolle. Pian täyttivät kymmeniä nousevat komeat seppeleet hautakummun kokonaan. M. m. eräs Nohkuan kansakoulun tyttöoppilas laski vaatimattoman katajajännöseppeleen manan majalle menneelle koulunsa »esimiehelle». Lukuisista omaisten, sukulaisten, ystävien ja työväen seppeleistä kohonnut kaunis kukkakumpu todisti siitä, että pois menneessä kadottivat lapset hellän äidin, ystävät rakastetun, luotettavan ystävän. Lopuksi veisattiin virsi 272.

Elävien kuvien kuljetus rautatiellä.

Senaatin viime vuonna vahvistaman uuden pakettitaksan mukaan ei pakettitavaraa vastaanoteta kulettavaksi lähetyksiä, joiden paino nousee yli 10 kilon, vaan ovat 10 kiloa painavammat lähetykset kuljettavat pikatavarana. Tämän johdosta ovat erinäiset Helsingin, Porvoon, Tampereen ja Turun puutarhurit ja kukka-kauppiat rautatiehallitukselle jättämässään kirjelmässä valittaneet, että kun he aikaisemmin voimassa olleiden määräysten mukaan ovat voineet lähettää tavaroiensa, kuten eläviä kasveja, kukkia ja tuoreita vihanneksia, pakettina aina 25 kiloon asti ja nämä paketit kylvänsä vuodenaikana aina ovat kuljetettavat lämpimässä vaunussa, heidän lähetyksensä nykyään ovat lähetettävät pikatavarana jotka yleensä kuljettetaan kylmässä vaunussa. Niiden haittojen ja epäkohtien poistamiseksi, joita heille tällaisesta järjestelystä koituu, ovat hakijat anoneet ryhdyttäväksi toimenpiteisiin, että kasvilähetykset pikatavarana kuljetettaisiin kuten ennenkin lämpimässä vaunussa ja että näistä huolehdittaisiin niin, etteivät ne pääsisi paleltumaan ja pilaantumaan.

Rautatiehallitus on edelläkertoen anomuksen johdosta määrännyt että kysymyksessä olevia lähetyksiä talvisaikana on, mikäli mahdollista, kuljettava konduktöri-vaunuissa ja että tämänkaltaisia tavaroita kuormattaessa ja purettaessa on noudatettava mitä suurinta huolellisuutta.

— **Paistotuksia.** Läänin kuv. on vahvistanut ne palstotukset joilla Peltto-Hennerin palstatilalla Pirkkalan pit. Hyhyn kylässä on eroitettu Tommalan II, Pihlajanokan, Onnelan ja Nurmen uudet palstat; Uusi-

Hennerin palstatilalla Pirkkalan pit. Hyhyn kylässä on eroitettu Katajamäen, Korkealan ja Vartianmäen uudet palstat; Eerola-Jutilan perintötilalla Kylmäkosken pit., Kylmäkosken kylässä on eroitettu Pihlajuvon, Koskelan ja Vetikon uudet talot; Mattilan perintötilalla Teiskon pit. Leppälähden kylässä on eroitettu Vuolle nim. palsta; Suomalaisen perintötilalla Kylmäkosken pit. Naulin kylässä on eroitettu Yli-käytävämäen ja Pakomäen palstat; Yli-Aittolan perintötilalla Hausjärven pit. Arolamin kylässä on eroitettu Tiemaa nim. palsta; Peltto-Mattilan palstatilalla Pirkkalan pit. Hyhyn kylässä on eroitettu Perälä nim. palsta.

— **Tiluslohkomin.** Läänin kuv. on vahvistanut lohkomiset, joilla Eerola-Jutilan perintötilalla n:o 7 Kylmäkosken pit. Kylmäkosken kylässä on eroitettu Arola, Ketola, Pihlajä, Takaniemi, Etuniemi, Hakkala, Pakkala, Hakola, Seppälä, Ihämäki, Mäntätausta, Hakoja, Kaunisto, Riuttamäki ja Metsälä nim. uudet talot; Suljulan perintötilalla Jämsän pit. Jaatilan kylässä on eroitettu Munkkilämmän uusi tila; Ala-Partalan perintötilalla Sahalahden pit. Ilolan kylässä on eroitettu Helmikkalan uusi tila; Erkkilän perintötilalla Teiskon pit. Pohjan kylässä on eroitettu Valkama II nim. uusi tila; Anttilan perintötilalla Teiskon pit. Pohjan kylässä on eroitettu Valkama III nim. uusi tila; Mänterän perintötilalla Ruoveden pit. Pohjaslahden kylässä on eroitettu Kivelän uusi tila; Nisula-Vanhatalon nimisillä yhdistetyillä perintötiloilla Korpilahden pit. Rutalahden kylässä on eroitettu Sulkulan uusi tila; sekä Vanha-Könnön perintötilalla Korpilahden pit. Putkilahden kylässä on eroitettu Hiirolan uusi tila.

— **Henkikirjoitus Ikaalisten kihlakunnassa** toimitetaan seuraavassa järjestyksessä: Maalisk. 23 p:nä Jämsän pit. pitäjässä Ylipeijarin talossa Peijarin kylässä aakkosjärjestyksessä Tyhköön kylään asti, 24 p:nä pitäjän muista kylästä, 30 p:nä Parkanon pitäjän Urhon talossa Parkanon kirkon kylässä aakkosjärjestyksessä Lapinnevan kylään asti, 31 p:nä Raivaluoman kylään asti ja huhtik. 1 p:nä muista kylästä, 2 p:nä Hämeenkyrön pitäj. Kalkunmäen kylässä Ahtolan talossa aakkosjärjestyksessä Lemmakalan kylään asti, 3 p:nä Timin kylään asti, 4 p:nä pitäjän muista kylästä sekä Kyroskosken tehtaasta.

6 p. Viljakalan kappel. Salohaverin talossa Inuhlan kylässä, 28 p. Kankaanpään pitäjässä nuorisos. talolla Kankaanpään kylässä aakkosjärjestyksessä Leppäruhan kylään asti, 29 p:nä Vihtelijärven kylään asti, 30 p:nä pitäjän muista kylästä, toukokuun 1 päivänä Karvian pitäjässä Kiikan talossa Kirkonkylässä aakkosjärjestyksessä Suomijärven kylään asti, 2 p:nä pitäjän muista kylästä 11 p:nä Ikaalisten pitäjässä Rukouhuoneella Ikaalisten kauppalaissa aakkosjärjestyksessä Isoröyhön kylään asti, 12 p:nä Kartun kylään asti, 13 p:nä Kolkon kylään asti, 14 p:nä Niemen kylään asti, 15 p:nä Tevanien kylään asti, 16 p:nä pitäjän muista kylästä, toukok. 4 p:nä Honkajoen pitäjässä Vanhanhongan kylässä Hongon talossa aakkosjärjestyksessä Lauhalan kylään asti ja toukok. 5 p:nä pitäjän muitten kylien kanssa.

— **Vanginkuljetuskustannukset** viime vuoden jälkipuoliskolla tekevät Turun ja Porin läänissä 6,009 mk. 88 p. josta Ikaalisten kihlakunnalle 755 mk. 20 p., Loimaan kihlakunnalle 453 mk. 40 p., Tyrvään kihlakunnalle 414 mk. 50 p., ja Vehmaan kihlakunnalle 231 mk. 60 p.

— **Veroäyri Kangasalla.** Kangasalla on kunnallisen veroäyriä suuruus 4-55. Kunnan verojen yhteydessä kannetaan myös kiertokoulumaksut, joihin menee 25 p. äyriä.

Hevoskasvatus Hämeessä.

Kiertopalkinto hevoskasvatukseen edistämiseksi Hämeen läänissä.

Hämeen läänin kuvernööri, kenraalimajuri R. Späre oli viime perjantai-illaksi kutsunut luoksensa m. m. Hämeen läänin Hevosliiton puheenjohtajan toimitusjohtaja Kusti Laurelan ja Itä-Hämeen Hevosliiton puheenjohtajan piirielämäkari V. Heinisen sekä Suomen Hevosjalostusliiton keskushallinnon sihteerin apteekkari Ilmari R. Lindqvistin, molemmat Lahdesta. Tässä tilaisuudessa lahjoitti hän komean kiertopalkinnon hevoskasvatukseen edistämiseksi lääninsä alueella. Palkinnosta saavat kilpailuun kaikki läänin alueella olevat liittoihin kuuluvat yhdistykset ja seurat. Palkintoa annettaessa tulee huomioon ottaa yhdistysten toiminta hevoskasvatukseen edistämiseksi sekä se seikka kuinka paljon on yhdistysten alueella hyväksytty hevosia kantakirjaan. Kilpa-ajotuloksia ei saa ottaa lukuun palkintoa jaettaessa. Lahjoittaja määräsi, että kummankin Liiton on valittava kaksi jäsentä laatimaan kilpailusäännöt. Apteekkari Lindqvist lausui lahjoittajalle kiitokset arvokkaasta lahjasta. Palkinnosta tulaaan kilpailemaan jo tänä vuonna.

Ensi kerran on Liitoilla kunnia vastaanottaa Hämeessä tällainen kiertopalkinto, jonka tarkoituksena on hevoskasvatukseen edistäminen.

Hämeen hevoskasvattajat ovat kiitollisuuden velassa lahjoittajalle siitä, että hän on koettanut tehdä tunnetuksi maamme hevoset Venäjällä. Enityisesti täytyy mainita että Venäjälle on tänäkin vuonna Hämeen läänistä ostettu 29 siitosorjaa. joidenka hinta on keskimäärin ollut 1,000 markkaa kappale, joten tästäkin tärkeästä maatalousharrasta on läänille ollut rahallista tuloa. Häme on ollut aina ja tulee olemaan maamme huomattavien hevoskasvatustalalla ja tämäkin lahjoitus tulee osaltaan vieämään työtä voimakkaasti eteenpäin.

Säästöpankkien toimintaa.

Hämeenkyrön Säästöpankin

viime vuoden toiminnasta on tässä lehdessä tämän vuoden alussa ollut summattainen selostus. Tilien nykytilaan täydellisesti valmistuttua ja tultua tarkastetuksi mainittakoon niistä vielä lisäselvityksenä, että »Tullos säästöpankin toiminnasta vuonna 1913 verrattuna edelliseen vuoteen osoittaa:

että vastakirjojen luku on lisääntynyt 30:nella ja on niiden luku vuoden lopussa 954;

että säästöpankin saama on kasvanut 84,864 markalla 81 pennillä tehden Smkaa 662,338: 69;

että velkakirjain luku on lisääntynyt 46:delta ja oli niitä vuoden lopussa 522;

että lainaustili on lisääntynyt 88,134 markalla 16 pennillä ja on se Smkaa 705,816: 26;

että säästöpankin omat rahat ovat kasvaneet 7,735 markalla 95 pennillä joten niiden määrä on Smkaa 89,698: 77 vastava 13.5 %:ia säästöpankin saamisesta.

Tilintarkastajien tarkastuskertomus on seuraavanlainen: »Isännönnön valitsemina tarkastamaan Hämeenkyrön Säästöpankin hallintoa ja tilejä vuodelta 1913, olemme tämän tehtävän suorittaneet ja saamme siitä antaa seuraavan kertomuksen:

Velkakirjat, niihin kuuluvine asiakirjoineen, olemme tarkastaneet ja pidämme lainain vakuudet täysin riittävinä. Velkakirjat olivat nähtävämme muut paitisi numerot 712, 866 ja 938, jotka ilmoitettiin ulosoton tähden olevan Kruununvoudilla ja num. 998, joka samoin ulosoton tähden on nimismiehellä.

Pöytäkirjat olemme tarkastaneet ja tilinpäätöks. olemme havainneet oikeaksi ja vuosikertomukseen liitetyn taulun pankin tilasta jouluk. 31 p:nä 1913 tilien kanssa yhtäpitäviksi, osoittaneen että varat tekevät yhteensä 752,037 mk. 46 p. ja velat 662,338 mk. 69 p. ja perin omat varat, kantarahasto ja vararahasto 89,698 mk. 77 p:nä. Puhdas voitto teki 7,735 mk. 95 p:nä.

Kassan tarkastimme ja huommasimme sen sisältävän saman summan, jonka tilit näiltä päiviltä osoittavat. Myöskin lasimme pankin omistamat osakkeet ja muut arvopaperit.

Kun emme ole löytäneet mitään syytä muistutuksiin ja päinvastoin olemme tulleet vakuutetuksi siitä, että säästöpankin liikettä ja sen asioita on johdettu ja hoidettu suurella huolella ja tarkkuudella, niin saamme mielihyvällä ehdottaa että pankin hallitukselle ja kirjuriille myönnettään täysi vastuuvapaus puheenoalevalta tilivuodelta.

Hämeenkyrössä helmikuun 27 p:nä 1914. A. Liljeström, T. Vilho Laine. K. A. Jalava.»

Kilpa-ajaja.

Korpilahdella.

Särkijoella oli kilpa-ajot lauantai- ja sunnuntai-ajot. Kilpailuissa saavutettiin seuraavat tulokset: Nuorten hevosten sarjassa 1000 mtr. matkalla: Maanvilj. A. Veitonmäen, Korpilahdella tamma »Tuimaa» 1 palk., 2 m. 16 sek.; maanv. E. Lindbergin Korpilahdella tamma »Alku» 2 palk. 2 m. 21 sek. Maanv. K. Liukkaalan Jämsästä ori »Elli» kunniakirja, 2 m. 22,5 sek.

Vanhempain hevosten sarjassa 200 mtr. matkalla 1 palk. maanvilj. Antti Kõnkkolän Jämsästä tamma »Tuimaa», 3 m. 36,3 sek.; 2 p. kirkkoherra P. V. Haraldin Korpilahdella tamma »Perho», 4 m. 5 sek.; 3 palk. maanv. K. Kekolan Luhangasta tamma »Oivan-Lintu», 4 m. 10 sek. 4 palk. maanvilj. Jalm. Muttilan Korpilahdella tamma »Tyttö», 4 m. 9 sek. Kunniakirjoja saivat maanvilj. Vihtori Painaan Korpilahdella tamma »Kipakka», 4 m. 17 sek., maanv. Osk. Rajalan Korpilahdella tamma »Valtie», 4 m. 20 sek. ja maanvilj. Vihtori Toivolan Korpilahdella »Ingelborg», 4 m. 31 sek.

— **Itä-Satakunnan eläinlääkärin johtokunnan kokous** pidettiin lauantaina Huittisissa eläinlääkäri Engdahlin luona. Kokous myönsi seuraavat korvaukset: palstatilalliselle Vihtori Kärjelle Suoniemestä hevosesta 75 mk.; tilalliselle Kalle Junttilalle Huittisista hevosesta 240 mk.; tilalliselle Iida Marttilalle Punkalaitumelta hevosesta 100 mk. ja tilalliselle Juho Juholalle Nakkilasta hevosesta 300 mk.

Ikaalisten joukko-myrrytys.

Välikäräjät maalisk. 26 p:nä.

Ikaalisissa sattunut joukko-myrrytystapaus tulee kihlakunnanoikeuden käsiteltäväksi kuluva maaliskuun 26 päivänä Ikaalisten kauppalaissa pidettävillä välikäräjillä.

Tekoon syyllisiksi epäiltyä pidettyä isäntä Yli-Nurmi-koski ja hänen poikansa, jotka edelleenkin ovat pidettyinä, ovat tutkimuksissa jyrkästi kieltäneet syyllisyytensä.

Helsingissä toimitettavien tutkimusten ulokista ei annettane tietoja ennenkuin asia tulee oikeuden tutkittavaksi.

— **Tuulipalo Laviassa.** Perjantaita vasten yöllä klo 11 aikaan syttyi Lavian kirkonkylässä tuli nahkuri Juho Rantasen työhuoneeseen. Tuli oli saanut alkunsa välikatosta savupiipun vierestä. Työhuoneen pesässä oli klo 4 aikaan käyty mutta silloin ei ollut vielä mitään huomattu. Tuli saatiin alkuunsa sammumaan ehdimättä samentavampaa tuhoa tehdä. Rakennus on vakuutettu Ulvilan y. m. kuntain paloapuyhtiössä. Vahinko on arvioitu 30 mk:si ja päätti sanotun paloapuyhtiön johtokunta tilisessä kokouksessaan tämän maksettavaksi.

— **Mies jäänyt tukkiuormaan** alle ja kuollut. Kuhmoisten Heinäjärven talon renki Teodor Laine lähti v. k. 25 p. aamuhämärässä viemään tukkiuormaa eräälle sahalle. Mutta vähän ajan kuluttua, hänen lähtönsä jälkeen

tapasivat talon väet noin puolen kilometrin päässä mainitusta talosta tukkiuormaan kumossa ja renkinsä sen alta kuoliaksi luttuneena. Jäljistä päättäen on kuorma alkanut liittää ja kallistua. Laine on koettanut kuormaa alapuolelta käsivoimin tukea, mutta kuorma on siitä huolimatta kaatunut ja murskannut hänet kuoliaksi. Vainaja oli 18 vuoden ikäinen.

Ikaalinen.

— **Laskiaistiistaina** toimi Ikaalisten itäinen maamiesseura rekiretken Vähäröyhön Alanikkilään. Vähän yli klo 2 alkoi yleisöä saapua taloon. Laskiaisamarkkinat Tampereella kai vaikuttivat sen, ettei huone tullut ihmisistä oikein ääriään myöten täyteen. Ohjelmassa vaihtelivat laulut ja puheet keskenään.

Näiden jälkeen keskusteltiin kanainhoidosta. Yleinen mielipide kävi siihen suuntaan, että kanaloita, aluksi kuitenkin pieniä, olisi perustettava paikakunnalle. Kanaloiden perustaminen olisi nyt helpompaa, kun on valittu Ikaalisten itäosaan toimikunta, jonka huolena on ottaa selvä mistä saisi tilata siitosmunia, joista tulisi puhdasrotuisia kanoja. Tilaukset voi jättää toimikunnalle, joten ne sitten yhdessä tilataan.

Tuotteiden myynnistä vaihdettiin pariä mielipidettä. Eräs henkilö lausui mielipiteensä, jossa hän esitti, että kanainhoito kannattaa täällä huonosti sentähden, että tuotteiden myyntikustannukset nousevat korkealle ja että kannanumista tulee liikatuotantoa, jos koko maassa ruvetaan kanoja hoitamaan enemmän kuin nykyään. Enemmistön mielipide oli taasen se, että munanmyyntiosuuskunnan välityksellä ei myyntikustannukset nouse suureksi. Tuotteista ei voi tulla liikatuotantoa siksi, että tarvitaan jo paljon kanoja, ennenkuin voidaan saada niin paljon munia, mitä nykyään tuodaan ulkomailta. Toiseksi, kun tuotteet lisääntyvät, niin kotimainen kulutus myöskin lisääntyy, joten liikatuotantoa ei tarvitse pelätä, ei ainakaan lähimässä tulevaisuudessa ja siksi voidaan kenties jo järjestää munanmyynti sellaiselle kannalle, että kannanumat voidaan helposti lähettää ulkomaiden markkinoille ja ne edullisesti myydä.

Tämän keskustelun jälkeen esitettiin yleisölle eräs kuntaa koskeva asia, jonka jälkeen alkoi iltama, jossa oli väkeä huoneen täydeltä.

— **Kummallisia vasi-**koita synnyttävät lehmät eräissä Ikaalisten metsäseudun talossa. Vasikat on harvoja poikkeuksia lukuunottamatta »housujalkaisia». Vaikka vasikka olisi kuinka terve ja sopushtainen huomaavat talon väet kuitenkin sen olevan »housujalkainen», jonka vuoksi se on tapettava. Ihmetellä täytyy, että nykyäänkin vielä on moista tulotulo kansan seassa, joka on synynä monen kauniin vasikan kuolemaan. Vasikan takajaloissa on muka jonkinlaiset »housut» ja siitä sitten luullaan johtuvan, ettei vasikka heti synnyttyään voi kunnollisesti kävellä.

— **Lukset.** Esi viikolla maanantaina alkavat lukuset Isoröyhön kylän Mansikan talossa ja jatkuvat tiistaina saman kylän Asumalahdessa, keskiviikkona ovat ne Lentolan kylän Mikkolassa ja torstaina Sikurin kylän Vähäsälössä.

— **Maalasseroa valtiolle** Ikaalisten kaljatehtaalta suoritetaan viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä 45 mk.

Kangasala.

— **Jatkokursseja** on talven aikana Kangasalla pidetty kaikilla viidellä koululla, nimittäin Kirkonkylän, Huutijärven, Lentolan, Kuohenmaan ja Havisevan kouluilla. Kaikissa muissa on ollut suurin ryhmä eli 150 tuntia paitsi Havisevalle, jossa on ollut pienin ryhmä. Oppiaineina on ollut: uskonto, suomenkieli, laskento, yhteiskuntaoppi, Suomen historia, maantieto, terveys- ja raittiusoppi, maatalousoppi, laulu, kirjainpito ja käsityöt.

Opettajina oli kirkonkylässä pastori E. Leino, hra ja rouva Honkala, nti S. Aakkula, nti T. Kouvo, kirjakauppias K. A. Heino ja opett. Kaarlo Ratamo. Oppilaita oli siellä 31. Kurssit lopputivat päättäjaisiin 27 p.

Huutijärvellä olivat opettajina opett. Eino Tarpila ja neidit H. Lind ja F. Niemioja. Oppilaita oli siellä 19. Huutijärven kurssit lopputivat lopettajaisiin 20 p.

Lentolan koululla olivat opettajina opettaja V. Kallio, rautatievirkailija K. Parvela ja Hämeen-Satakunnan maanviljelysseuran neuvotat maatalousopissa. Siellä oli oppilaita 17. Lentolan kurssit lopputivat päättäjaisiin, jossa m. m. piirin tarkastaja hra R. Saikku oli saapuvilla 25 p.

Kuohenmaan koululla ovat opettajina opettajat V. Koniola, A. Lehtä ja E. Suomala. Oppilaita on siellä 12. Kurssit kestävät vielä noin 2 viikkoa.

Havisevan koululla olivat opettajina opett. O. F. Helin ja nti Salmela. Siellä oli oppilaita 21. Mainitut kurssit lopputivat näinä päivinä.

Niin kuin ylläolevasta kertomuksesta näkyy, ovat melkein kaikki Kangasalan opettajat ottaneet osaa kurssityöhön. Tämä on erittäin ilahuttava havainto. Nykyisten valtiollisten olojen vallitessa ei juuri ole toiveita minkäänlaisten palkkioitten saamisesta tuosta lisätyöstä. Vain on, ettei ainakaan nyt tänä vuonna siitä mitään tule. Siitä huolimatta eivät he ole väijöjään säästäneet. Onpa niistä ollut toisille aineellistakin menoa. Oikoon vaan tietoisuus siitä, etteivät he, samoin kuin ne muutamat koulun ulkopuolella olevat henkilöt, jotka kurssityöhön ovat osaa ottaneet, eivät ole väijöjään säästäneet nuorisoa valistaakseen, palkkiona heidän vaivoistaan.

Ei oppilaslukukkaan tällä kerralla ole aivan pieni ollut, mutta olisi se tietysti voinut suurempikin olla. Nousee kuitenkin tänä vuonna kurseista todistuksen saaneitten luku 100:aan. Jonkin verran enemmän oli oppilaita, mutta eräsäännöllisesti kurseissa käyneille ei todistuksia annettu.

Längelmäki.

— **Valion konsulentin** Jaakko Kiven luento kanainhoidosta ja munanmyyntiosuuskunnasta on esintulusta suystä lykätty lauantaihin 7 p. k. kello 5 ip. Siis ensi lauantaina vasta kokoonnutaan sitä varten Poukalla. Samasta syystä lykätty Färdören kokous 8 päiväksi ja Kangasalan 9 päiväksi.

— **Diakonaattijuhlaa** vietettiin täällä 27 p. helmikuuta. Kuoreveden kirkkohra Hultkonen piti jumalanpalveluksen kirkossa. Sieltä siirryttiin Poukalle, jossa neiti Hytönen puhui. Tavaraita oli lahjoitettu runsaasti. Ne myytiin kaikki huutokaupalla ja nousivat hyvin hintoihin. Hyvän asian vuoksi huudettiin monet tavarat yli arvonsa. Kahvi ja voileivätkin menivät hyvin kaupaksi. Tavaraita karttui Smk. 200: 50, rahalahjoista ja ravintolasta 79: 70, kolehdist kirkossa 18: 27. Menoja ostoksiin oli 24 mk. Saatitiin siis diakonaattirahastoon sievä lisä. Kiitos kaikille asiaan osaanottaneille.

Pirkkala.

— **Pirkkalan maatalousseuran** Taivalkunnan ja läntisenpiirin yhteinen, sekä läntisenpiirin yksityinen kokous pidettiin helmik. 22 p:nä Haaviston Kalliolassa. — Yhteisessä kokouksessa oli esillä yhteisen apilansiemen-hankuskoneen asioita, m. m. tilien tarkastusasia, tarkastajiksi valittiin puutarhuri L. Mäkinen ja neuvoja H. Häyrynen. Keskusteltavana oli myös hankuskoneen käyttäminen, sen vuokramaksut y. m. Taivalkunnanpiirin edustajien vähälukuisuuden y. m. seikkojen vuoksi lykättiin asiat seuraavaan piirien yhteiseen kokoukseen, joka pidetään Kankaan-taan Penttilässä maalisk. 8 p:nä klo 2 ip., jossa silloin on maatalousseuran varsinainen vuosikokous.

Läntisenpiirin yksityisessä kokouksessa käsiteltiin seuraavia asioita: Keskusteltiin karju-yhdistyksen perustamisesta, mutta siirrettiin kysymys maatalousseuran vuosikokoukseen. Valittiin huvitoimikunta kuluva vuoden ajaksi. Siihen tulivat: rouva Selma Sipilä, neidit Tyne Knuutila, Martta Uola ja Anna Ollila, herrat agronomi V. Jaakkola, H. Häyrynen, M. Kivinen, Sulo ja Hanna Nikkilä, A. Ollila ja A. Männistö, viimeainittu kokoonkutsujana. Kaikki huvia koskevat asiat tähtiin hovitoimikunnan huostaan.

Matkalaukkuja

Faneerista

Vulkan Filberistä
ja Meriruohosta

O. m Sandberg O. Y.
Rautakaupassa.

Päätettiin ostaa piirille kalkkikiruisku. Sitä ostamaan valittiin H. Laurila ja A. Männistö. Keskusteltiin koneittien säilytysruo-
neen rakentamisesta piirille. A-
sian valmistamaan valittiin
maant. F. Knuutila, H. Laurila
ja K. Sipilä. Päätettiin tehdä
pääseuralle ehdotus opintoret-
keilyn toimeenpanemiseksi ensi
kesänä.

Piirin kokoukset päätettiin pi-
tää vuorotellen eri kuhlilla pi-
riä, runsaamman osanotet saa-
vuttamiseksi. Piirin kokousten
viikastuttamiseksi päätettiin ko-
kouksiin hankkia esitelmää ja
keskusteluyksymiä. Ensi ko-
kouksessa esitelmän pitämään
lupautui herra Häyrynen. Ensi
kokous pidetään Korvolan Lau-
rilassa.

Vesilahti.

— Vesilahden kunta-
kokouksessa v. k. 25 p. kä-
siteltiin seuraavat asiat:

Luettiin kunnan lainakirjas-
ton vuosikertomus, joka osotti
kirjastossa olevan yhdeksättäsa-
taa kirjaa ja lainoien luvun
vuonna 1913 olleen 1750. Uusia
kirjoja oli ehdotettu ostettavak-
si kolmisenkymmentä, joiden
hinta tekee noin 100 mk. Kerto-
mus ja ehdotukset hyväksyttiin
muutoksitta.

Luettiin Vakkalan kansakou-
lun opett. L. Heinin koulutoi-
men ylläpidon tekemä val-
itus sekä siitä johtuneet väli-
päätökset, ja valittiin kunnan
puolesta selityksen antajaksi se-
naattori J. Peltönen.

Raittiusjärjestöjen keskusoi-
mistojen maalaiskunnille lähe-
ttäjä ehdotus järjestysäänönök-
si »jätettiin pöydälle» siksi kun-
nes kunnallislautakunta on en-
nättänyt siitä päätöksensä teh-
dä.

Siihen kokoukseen, joka pide-
tään kyyditemistä- ja majatalo-
järjestelyä varten Tampereella
Pirkkalan kirkonkruunun-
voudin konttorissa tämän maai-
sikk. 9 p:nä klo 10 ap. valittiin
Vesilahden kunnan edustajaksi
maanvilj. J. O. Hakila.

Päätettiin kunnanhuoneelle
hankkia 1/2 tusinaa uusia tuolia
y. m. pientä kalustoa.

Kunnallislautakunnan esimie-
hen ehdotuksesta päätettiin kun-
nallislautakunnan kansliaa pitää
yleisöä varten avoinna jokaisena
arkilauvantaina ja jos lauantai-
na sattuu olemaan juhlapäivä
niin siinä tapauksessa edellisenä
arkipäivänä; silloin myöskin
suoritetaan asianomaisia maksu-
määräyksiä.

Vakkalan ja Korpiniemen
koulujen rakennusavustukseksi
valtion myöntämä 500 mk. lää-
nin rahastosta hakemaan ja
kuittaamaan valtuutettiin herra
Oskari Aronen.

Luettiin kuvernöörin välipäät-
tös koskeva maanvilj. A. Pourun
valitus sen johdosta, että hän-
tä Vesilahdessa omistamastaan
Pourun o. 1072 manttaalista tilasta
on taksoitettu 2 maksettavalla
veroäyryllä ja valittiin selityksen
antajaksi maanvilj. J. Pyörny.

— Vaaliluettelot. Ves-
ilahden kunnan kaikkien kuun-
den eri äänestysalueiden vaali-
luettelot tarkastettiin kunnan-
huoneessa v. k. 27 p:nä, ja ovat
ne nyt vaalilain määräysten mu-
kaisesti kuntalaisten nähtävänä.

— Puutarha n:o 2 v. 1914 si-
sältää: Rinnattaislatva. (2 ku-
vaa). Kirj. M. Hyvönen. —
Herkkuisen viljelykseen. (1 ku-
va). Kirj. Anna-Maja Idman. —
Tulikkien käyttämistä ruusun y.
m. kasvin viljelyksessä. (Suomen-
mennos). — Muutamia mieltei-
tä nuorien hedelmäpuiden leik-
kausajasta. Kirj. F. A. H. —
Vähän kukkasiomistajista Hel-
singissä menneinä aikoina. H.
W. na. Suomenmennos. (8 kuvaa).
— Kuuluminen Karjalasta. —
Puutarhaseurat. — Uutisia. —
Pieniä neuvoja. — Yleisöltä. —
Ilmoituksia.

Maaseutukirjeitä.

Kirje Kurusta.

Kunnallishallinnon laajentue-
sa ja monipuolistuessa on yhä
enemmän alettu panna painoa
kuntien hallinnon saattamiseksi
mahdollisimman nykyaikaiseksi
ja tarkotustaan vastaavaksi.
Kuntiin on alettu perustaa kun-
nanvaltuustoja kaupunkikuntain
malliin ja kaikin tavoin on kun-
nallisten asiain hoito koitettu
järjestää mallikelpoiseksi; onpa
muutamien kuntiin perustettu
erityisiä rahatoimikamarejakin
kunnan raha-asiain hoidon hel-
pottamiseksi sekä otettu kunnan
palvelukseen uusia vakinaisia
virkamiehiä n. s. kunnankirju-
reita.

Kurusa ei — ikävä kyllä —
ole ainakaan toistaiseksi mikään
edelläänmainituista kunnallisen
hallinnon parannustoimenpiteis-
tä saanut jalansijaa. Kunnanval-
tuustoa on tännekin kyllä aikoi-
naan parinkin ottein yritetty
saada syntymään, mutta on asia
aina milloin mistäkin syystä
rauenut. Kunnallisten asiain
hoito ja järjestely näyttää kui-
tenkin Kurussa, niinkuin muu-
allakin, entistä enemmän alkavan
vaatia huolenpitoa ja aikaa
kunnan viranomaisilta. Kun
näillä kumminkin lisäksi, tai oik-
etupäässä, kullakin on omat var-
sinaiset toimensa ja talonpito-
nsa, niin ei sentähden olekaan
suuresti ihmeteltävä, vaikka,
kunnallisen elämän laajentuessa
ja kunnan talouden vuosi vuode-
lta kasvassa, ei kaikki kun-
nan heille uskomat toimet tulisi-
kaan ihan mallikelpoisesti täy-
tettävä, varsinkin kun kunnan
toimet useimmiten ovat vain n. s.
»kunnallistoimia» ja mikäli niis-
tä palkkiotakin saa, niin ei se
vastaa sitä työtä, mikä toimi-
vaatisti tullakseen kunnallisesti
suoritettua. Sama asiain tulo-
on huomattavissa miltei jokaisessa
kunnassa. Poistaakseen juuri ne
epäkohdat, joita liiallinen työn-
paljous, usein haluttomuus ja
asiaintuntemuksen puute, tuo-
tavat kunnallisille viranomaisille
ovat useat kunnat viime aikoina
ottaneet palvelukseensa uusia,
vakinaisella palkalla varustettuja
ja virkamiehiä, joiden tehtäviin
kuuluu pääasiassa kaikki kun-
nallinen kirjeenvaihto ja kirjain-
pito, kassanhoito, kunta-, lauta-
kunta- sekä satunnaisten komi-
teakokousten pöytäkirjain
laatiminen, tilaston ja tulo- ja
menoarviohoidosten tekeminen,
arkistonhoito j. n. e. ja tällaisen
uuden viran perustamisella ovat
monet kunnat ottaneet ainoas-
keleen eteenpäin kunnallisen
hallinnon parantamisessa ja jär-
jestämisessä; ja mikäli tiedetään
ovat kokemukset tällaisesta
asiainjärjestelystä hyvät.

Etä Kurussakin kunnallishal-
linto monessa suhteessa kaipaaisi
parannusta ja uudestaan järjes-
telyä, sitä ei kukaan aikaansa-
seuraava ja kunnan parasta tar-
kottava kuntalainen kieltäne.
Kysymys on vain siitä, mikä ny-
kyhetkellä olisi paras ja pikim-
min tuloksia tuottava toiminta-
tapa, ja siitä saattane olla eri
mieliä. Mikäli allekirjoittanut
tuntee kunnallista elämää Kur-
ussa ja mikäli yksityisissä pi-
reissä on ollut puhuttu niistä
epäkohdista, joihin ensi tilassa
olisi korjausta toivottava, niin
luulemme, että lyhyin ja samalla
tarkotustaan vastaavin tie saat-
taa täälläkin edes muutamia
kunnallisen hallinnon muotoja
ajan mukaisiksi ja sellaisiksi
kuin edistyshaluisen kunnan ar-
volle sopii, olisi kunnan kirk-
jurin ottaminen kunnan pal-
velukseen. Tämän toimenpiteen
kautta luulemme asiain parhai-
ten korjaantuvan ja kunnallisen
elämän suuresti elpävän ja vil-
kastuvan.

Emme ole tahtoneet ainakaan
toistaiseksi vielä kajota asian
käytännölliseen puoleen. Olem-
me vain kotoantaneet ylläolevalle
saada asian keskustelun alaisek-
si kuntalaisten kesken ja toi-
vomme, että jossain seuraavassa
kuntakokouksessa otettaisiin
asia alustavasti käsiteltäväksi ja
että ensi vuoden alusta ehdote-
tulainen toimi perustettaisiin
Kurunkin kuntaan.

Allekirjoittanut on parisen
kertaa sattunut tarvitsemaan
kunnan karttaa ja on tällöin
huomannut sen vallan aikansa
ylli eläneeksi ja perin vanhen-
tuneeksi. Saman huomion
ovat muutkin, m. m. kunnan vir-

kailijat, jotka karttaa useinkin
tarvitsevat, tehneet. Olisi siis
näin ollen koitettava saada kun-
nalle uusi, nykyisiä olosuhteita
tarkemmin vastaava kartta, joka
samalla olisi sellaista kokoa ja
niin laadittu, että yksityiset kun-
talaisetkin voisivat saada sen
kohtuullista maksua vastaan it-
elleen seinälleen ripustettavaksi.
Viime aikoina on sanomalehdis-
sä näkynyt uutisia, että useat
kunnat ovat ryhtyneet tällaiseen
kunnan kartan uusimiseen, teh-
den jonkun asiantuntevan insi-
nööriin kanssa sopimuksen kar-
tan piirtämisestä. Karttoja on
sitten kunnan kustannuksella
painettu suuremman puoleinen
määrä ja on niitä myyty verrat-
tai huokealla hinnalla halullisille
kuntalaisille. Ja luulisi, että tä-
mantapaista kunnan seinäkar-
toilla on hyvinkin menne. Ke-
hottaisimme niitä, joille asia lä-
hinnä kuuluu, ottamaan tämän
karttakysymyksen ensi tilassa
esille Kurunkin kuntakokouk-
sessa, sillä nykyinen kunnan
kartta on jo miltei käyttökello-
voton suuren puutteellisuutensa ja
virheellisuutensa takia.

Frater.

Läheltä ja kaukaa.

— Kauppaneuvos Juho Lallukan
kuolinpesän karttamerkkeihin on
mennyt noin 70,000 mk.

— Kihlauksensa ovat julaissat
neiti Fanny Heikkilä Tampereel-
ta ja maanviljelijä Hannes Lauri-
la Kangasalta.

— Missä halvimmat rautatiet?
Sierra Leonen rautatie, joka on tul-
lut maksamaan 54 tuh. mk. kilomet-
riltä, lienee maailman halvin — jol-
lei Suomea ota lukuun.

Meillä on ensiksikin rakennettu
Vaasan rautatie, isolta osalta joten-
kin epäsuotuisaa seutua, 50 tuh.
mk:alla rautakilometri, ja Kuikaisten
—Euran—Kauttuan rautatien ilmoi-
tetaan tulleen maksamaan vieläkin
vähemmän, ainoastaan 30 tuh. mk.
kilometrilta.

— Kodak-kiipailu. Kodak-yhtiön
viime vuonna julkaisema suuri valo-
kuvauskiipailu on päättynyt. Palkin-
toina jaettiin kiipailussa yht. 66,000
mk.; ensi palkinto, 25,000 mk., joutui
Saksaan. Suomesta otti osaa n. 30
kiipailualbumia ja palkinnon sai 18,
jota on pidettävä loistavana tulokse-
na.

Paraat kuvat yhdistetään pieneksi
albumiksi, joka myöhemmin lähetet-
tään ilmaiseksi jokaiselle kiipailun
osanottajalle.

— Todenpuhuja ei saa yösiijaa.
Perjantai-illalla oli Hämeenlinnassa
sos. dem. kunnallisjärjestön kokous.
Siellä päätettiin keskustelun jälke-
en antaa Timo Korpimaalle paheksu-
mislause, koska hänen tunnettu kir-
jasensa loukkaa puoluetta.

— Ihmisen jalka ilmanennustaja-
na. Sellainen luotettava, käytännöllis-
nen, halpa ja mukavasti matkoilla
kultettava »aparometteri» on eräl-
lä emännällä Kalajoella onni omis-
tama. Hän näet jalkapohjansa avulla
voi varmasti tietää edeltäpäin, josko
on tulossa pyry, sade tai suoja ilma.
Hän oli viisi vuotta takaperin astu-
nut ruostuneen naulan jalkapohjaan-
sa, josta seurasi verenmyrkytys ja
siitä sai jalka tuon taivasta että kun
on tulossa pyry, suoja tai sade, niin
rupeaa naulanreijän kohtaa pistele-
mään. Tällainen »ennustaja» on hy-
vä olemassa varsinkin kesällä ja lie-
nee se harvinainen ominaisuus ja-
lalle.

Asia tuntuneen ehkä muutamista
ennen aikaiselta aprillijutulta, mutta
on se kuitenkin tosi, vakuuttaa
»Kaiun» kirjeenvaihtaja.

— Karjakkojen lakko. Pari päivää
sitten teki Suur-Merijoen kartanossa
12 karjakkoja lakon. Lakko johtui
siitä, että palvelijat eivät päässeet
ajamaan »laskiaista», kuten aikai-
semmin on ollut tapana. Lakko kui-
tenkin lopui pian, kun muonamies-
ten vaimot menivät »riikkureiksi». 3
karjakkoja erotettiin ja 10 pääsi toi-
hin.

Kirjeenvaihtoa.

— Nimimerkki E. A. toivova. Kir-
joituksenne johdosta ot. toimitus
kääntynyt asiantuntevan henkilön
puoleen, joka on luvannut antaa
Teille tarpeellisia ohjeita. Voitte
hakea vastauksen konttorista huo-
mena.

— »Elävät kuvat. »Scalassa»
esitetään tällä viikolla seuraavaa oh-
jelmaa: Anita Iversen eli meren uh-
ri. Gabes-kastelko, filmivaloku-
vaajan vastukset, tohtori Bridget,

kurjuudesta onneen ynnä pari päivän
kuva.

Hämeenkadun 8:ssa on oh-
jelmassa: Musta domino, pirttä ja
kadonnut kori ja viikkolehti.

»Pettitissä» esitetään: Murtu-
nut onni, kämmenkukka, kuvia lin-
tujen elämästä, kuvia Kaschmirista
sekä Aukusti ja amerikalaiset po-
liisit.

Hiihtourheilusta Venäjällä.

Yleisesti luullaan, että hiihto-
urheilu Venäjällä on huonolla kan-
nalla. — samoin kuin muukin urhei-
lu siellä. Tämä luulo osoittautuu
kuitenkin vääräksi sen mukaan mitä
äskettäin »haastatteleman» eräs
tunnettu oululainen suksiseppä ja
»kauppias kertoi kokemuksestaan ja
huomioistaan tässä suhteessa teke-
mältään pitkästä tutkimusmat-
kalta» itäisestä naapurimaasta.

Varsinaisen kansa Venäjän maa-
seudulla ei tosin hiihtoa, enempi
kuin muitakaan urheiluja harrasta,
ei nimeksikään; mutta sensijaan
kaupunkien sekä alemmat että yle-
mät kansankerrokset harjoittavat
reipasta hiihtourheilua sellaisella in-
nostuksella, että muukalaisen täytyy
ihmetellä sitä, — olkoopas hän ko-
tois. vaikka »talviurheilujen luvatus-
ta maasta». Esim. Moskovassa, jossa
mainittu suksikauppias oleskeli viik-
kokuuden tutustumassa sikäläisiin
hiihto-oloihin, — on useita suuria
hiihtoseuroja (klubeja) joissa kusea-
kin on noin 800—1,000 vakinaista jä-
sentä. Jonakin kauniina talvisena
sunnuntaiaamuna saa Moskovassa
nähdä todellisen »kansainvaelluk-
sen» suuntautuvan kaupungin ulko-
puolella oleville hiihtoklubien ko-
meille paviijongelle. Sinne rientää
katujen täydetä kansaa kaikellaista
kävellen tai ajaen hevosilla, autoilla
ja »sonnipusseilla». Kaduilla ei näet
ole luvallista hiihtää, jos niillä lun-
takin jolloinkin niin paljon olisi, ja
siksiäkin kukaan säilyttäkään suksensa
ja hiihtotakineensa paviijongissa
»dwornikane» huostassa, josta ne tar-
peen tullen »poletilla» saa peräi käy-
tettäväksi. Ellei ole omia hiihtoveh-
keitä, saa niitä klubilta vuokralle,
kun kassanhoitajalle pulittaa suksis-
ta 50 ja paulakengistä 25 kopekkaa
käyttökerralta.

Suuri osa halukkaista hiihtäjäistä
jää usein vuokratavien hiihtoneu-
vojen vähyden tähden kävelykyyti-
in, ihaillemaan niitä, jotka ovat on-
nistuneet saada hiihtokassan loun-
dunpalaa jalkajansa alle. Ja näitä »on-
nellisia» vilisee, varsinkin juuri sun-
nuntaisin, aikaisesta aamusta aivan
myöhään iltapäivään saakka kau-
pungin lähiseudut tuhansiin nouse-
vissa »prokissa», joista kaadettiin
jalkapattikaa jätteen nappaleita
pikavalokuvia kotiin vietäviksi muie-
toiksi »hiihtorekeltä».

Enemmän suosittu sukset, joita
Venäjällä käytetään, ovat Suome-
ssa, juuri Oulun puolella valmistet-
tuja. Niitä lähetetään sieltä suuret
määrät, kymmenien tuhansien mar-
kkojen arvosta vuosittain Moskovaan,
Pietariin, Riigaan y. m.

Takavuosina venäläiset tilasivat
suksensa Ruotsista, vaan viimeaikoi-
na on huomio tässä suhteessa kää-
nnyt Suomen puoleen, joka ei ta-
loudellisesti y. m. näkökannalta kat-
soen ole suinkaan vähäiseksi arvat-
tava etu maalleme.

Venäjällä valmistetut kömpelö-
koiset suksientapaiset ovat jo aikaa
sitten saaneet väistyä käytännöstä
syryään »finskien» sijojen ja sukoi-
den lylyjen tieltä. Ja eipä ihme-
kään, sillä »suuren isänmaan» suksi-
»mestariene» tekemät tekeleet n. s.
»rännisukset» läkipelkärkineen
muistuttavat enemmän indiaanien
lumikenkiä kuin suksia, siksi tuh-
matekoisia ne ovat (kaapeimmat ovat
esim. 15—20 cm.; harvoin 2 metriä
pitempiä).

Suomen suksentekijöiden olisi en-
nistäkin enempi tehtävä tuotteensa
tunnetuksi Venäjällä, sillä siellä
niillä olisi mainio menekki ja sen
kautta siitä tuntuvaa tulolohde »köy-
hille Suomelle». Venäjän viimevuosi-
na hyvin nopeasti elpynyt suuri
hiihtourheilun harrastus on fastä
takeena.

Arola.

Huonot tähdet.

Ihmisiellä, jonka pienimmistäkin
virheistä on mitä surullisimmat seu-
raukset, sanotaan olevan huonot
tähdet. Ja tällä minun herrallani
ovat tähdet mahdollisimman huonot.

Viikko sitten pistäytyi hän eräs-
sä etäisessä Suomen kaupungissa ja
söi siellä illallista paikkakunnan par-
haassa hotellissa sikäläisen ystävän
sa kanssa. Miten ollakaan oli hänellä
toinen paltto käsiavarrellaan, sillä
suuren suojien ja räntäsaateitten va-

Tilattavaksi tarjotaan:

Huomattava uskonnollinen ja sivistyshistorial-
linen kirja-uutuus

„Päivämuistoja“

Hartauslukemista vuoden joka päivälle.

Kirjoittanut

Kuopion hiippakunnan piispa

J. R. Koskimies.

Ilmestyy noin 15—17 viikossa, 4 75 p. Kakin viikko
sisältää 64 suurta sivua.

Tällä nyt yleisölle tarjottavalla teoksella on uunutamassa
suhteessa aivan erikoinen luonteensa, minkä jo ilmaisee sen nimi-
kin »Päivämuistoja». Valaistukseksi kunkin päivän raa-
matunsanaan on tekijä tahtonut esittää siihen päivään liittyvän
muiston henkilöstä tai tapauksesta, jolla kirkon, isänmaan tai
koko ihmiskunnan historiaan on ollut merkitystä uskonnollisesti,
kansallisesti ja yleensä sivistyksellisesti. Entisten kalenteriemme
nimikkopyhimykset ovat siinä tarkoituksessa myös otetut huo-
mioon. Näin on teoksesta syntynyt erikoinen suomalaiselle kris-
tikansalle mielenkiintoinen kirja, joka päivittäin käytettynä var-
maan tuhansissa kodeissa suopi sielun virkistystä ja sivistyshiso-
rialista opetusta.

Asimiehiä otetaan teosta levittämään!

Saatavana kaikista kirjakaupoista ja
asiamiehiltämme!

Kustannusosakeyhtiö Kirja,
Helsinki.

ralta oli hän ottanut vanhan palt-
toon mukaansa ja riipoiitti sitä nyt
käsiavarrellaan. Poistuessaan hotel-
lista oli hänellä paltto päällinsä,
mutta toinen jäi naulakkoon.

Kun tämä herra oli ennättänyt
kotikaupunkiinsa, sähkötti hän ys-
tävälleen: Palttooni jäi Talvi-hotelli-
in läheltä se osoitteellani. — Ystäv-
meni Talvi-hotelliin, tarkasteli tark-
kaan palttoja ja tuntien ystävänsä
keikariksi valitsi hänen kokoisensa ja
mahdollisimman varakkaan palt-
toon. Seuraavana päivänä oli paik-
kakunnan lehdissä uutinen otsak-
keella: »Paltto varastettiin, ja en-
nenkuin ystävä oli ehtinyt enempää
kuin lukea uutisen, olivat poliisit
hänen kimpussaan. — Kyllä, kyllä
hän oli ottanut palttoon. — Antakaa
se ikävämpi seurauksia välttääk-
senne heti takaisin. — Se on lähe-
tetty herra Kille.

Ja herra K. sai ajallaan ilmoitus-
lipun ja »nostti» palttoon. Vaikka
hän ehdottomasti voitti kaupassa, ei
hän tuntenut pienintäkään mielihy-
vää. Sen hän sanoi poliiseillekin, jot-
ka puolta tuntia myöhemmin kunni-
oittivat häntä käynnillään, mutta
häntä ei suuresti uskottu.

Ne ovat ystävyksenne kumpikin
tallohan tehneet parhaansa selit-
tääkseen järjestysvallalle viattomat
tarkoituseränsä, mutta poliisi on
vakuutettu, että se on päässyt suu-
ren ja ovelan varasliigan perille, jo-
hon kuuluu jäseniä hienoisimistakin
piireistä. Muita osallisia etsitään in-
nokkaasti ja herramme ovat anka-
ran silmälläpidon alaisena.

Minä kysyn: kenellä voi olla huo-
nommat tähdet?

Samuli.

Päivätietoja.

Eilen: Ilmapuntari (ajat
klo 7 aam., 2 päiv. 9 ill.) 748,7;
749,6; 751,9.

Lämpö: +1,4; +4,6; +1,2
ast. C. Alin lämpö —0,2; ylin
+5,7 ast. C.

Tuulen suunta ja voi-
ma: SW4; WSW4; WSW1.

Taivas: pilv.; 1/10 pilv.; sel-
keä.

Tänään: Aurinko nousee klo
6,57 aam. ja laskee klo 5,28 ill.
Nimipäivä: Kauko.

— Ajanottamista sekin. Äskettäin
Berlinissä pidetyissä Euroopan pika-
luistelumestaruuskilpailuissa kuuluu
kilpailijoiden ajat määrätyn tavalla,
mistä meillä jo kyläkilpailuissakin
nostettaisiin aika rähäkkä. Kilpailut
alkoivat ensiksikin tuntia määräjän
jälkeen, koska rataa ei oltu vielä mi-
tattu. Kun Ippolitow voitti 10,000 m.
matkalla Mathisenin, kuulutettiin
aikaeron olevan 2 sek., mutta kun
palkintotuomarit huomasivat väli-
matkan kilpailijoiden välillä olevan
60—70 m., muutettiin aikaerokin
vaan ilman muuta 6 sekunniksi!

Uutisia muualta Suomesta.

Uudenkaarlepyyn Osa- kepankin asiain tutki- minen.

Kuten muistettane, jättivät
Uudenkaarlepyyn Osaakepankin
konkurssin uskotut miehet pank-
kin velkojain puolesta aikoinaan
Vaasan läänin kuvernöörin vi-
rastolle anomuksen, että joku
muu kuin kanslisti Joh. Hagel-
berg määrättäisiin toimittamaan
joko yksin tai hra H:n kanssa
tutkimuksen Uudenkaarlepyyn
Osaakepankin asioita.

Kuulemamme mukaan on asia
nytemmin ratkaistu ja anomus
perusteettomana hyljätty.

Kanslisti Hagelberg on oikeu-
tettu tutkimuksiaan varten käy-
tämään lasku- y. m. apulaisia. —
V. a.

Pykälän korvausvaati- mus oikeuden ratkais- tavaksi.

Viime tiistaina olivat Vuosal-
menkylän maanomistajat ko-
koontuneet neuvottelemaan edus-
taja K. K. Pykälältä saamansa
haasteen johdosta. Herra Pykä-
län vaatimusta pidettiin aivan
kohtuuttomana, hän kun tah-
too vuosalmelaisia maksamaan
25,000 mk. asianaajopalkkiona
yhteismetsän vuosalmelaisille
hankkimista tarkottavista hom-
mistaan. Yhteismetsän 76 osak-
kaasta vain jokuset kuuluvat
kannattavaan herra Pykälän va-
atimukseen suostumista, mutta
noin 70 on ehdottomasti sitä
vastaan. Ainoastaan näitä jälki-
mäisiä oli edelläänmainitussa ko-
kouksessa saapuvilla ja päätti-
vät he jättää asiansa ajamisen
varatuomari Hj. Hallströmin
tehtäväksi.

Juttu tulee maalisk. 27 p:nä
esille Muolaan Heinjärven käri-
jillä.

— Miljoonakonkurssi Viipu-
rissa. Viipurin kaupungin raas-
tuvanoikeudelle jätti lauantaina
asunto-osakeyhtiö »Oman-Pirin-
tin» johtokunnan puolesta yhti-
ön toimeenpaneva johtaja rauta-
tinvirkamies S. A. Gyllenberg
kirjallisen anomuksen saada luo-
vuttaa yhtiön omaisuuden velko-
jain tyydyttämiseksi. Pesän var-
at ovat arvioituit noin 1,400,000
markaksi ja velat noin 1,200,000
mk:si.

Velkojain kuulustelu on maa-
liskuun 9 p.

— Tyttö huonoilla jälillä. Vi-
dettä viikkoa sitten katosi Viipu-
rissa erään Tienhaaraassa asuvan
muurarin 13 v. tyttö eikä kai-
kista tiedusteluista huolimatta
hänen olinpaikastaan mitään sel-
koa saatu. Vasta perjantaina
sattui tapaus, joka mahdollisesti

antaa vihiä hänen vaelluksestaan. Silloin nimittäin saapui etsivään osastoon eräs heinäjokelainen isäntämies, ilmoittaen, että häneltä oli varastettu 150 mk. ja kertoen samalla, että hänen taloonsa oli joku aika takaperin tullut muuan tyttönen, jonka tuntemerkit soveltuivatkin kadonneeseen tyttöön.

Rahojen oli isäntä aamulla kaupunkiin lähtiessään luullut olevan taskussaan. Kaupungissa hän kuitenkin huomasi niiden olevan poissa. Hän palasi kotia selkoa ottamaan ja silloin selvisi, että talossa oleskellut vieras tyttö oli kadonnut. Myymälästä tyttö oli käynyt ostamassa kilon kahvia ja toisen vehnäjauhoa, mutta jättänyt ne sitten tienviereen, josta löydettiin. Talosta lähdettiin heti neljällä hevosella eri suuntiin tyttöä takaa-ajamaan, mutta ei tavattu.

Kadonnut tyttö on ollut Viipurin tyttökoulun ensimmäisellä luokalla. Hän oli koulussa joutunut kiinni valheesta y. m. ja kun eräs opettajattarista viimein tammik. 29 p:nä lähti tytön mukaan käydäkseen hänen asunonsa kaupunkissa, opasti tyttö hänet harhaan ja vilisti itse pakoon, ollen yhä sillä tiellä. — K. L.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Suomalaiset teatterinäytännöt Turussa.

Turun Suomalaisen Teatterin kannatusyhdistyksen johtokunnan puolesta on Turun valtuuston kansliassa jätetty anomus, jossa pyydetään että kaupunginvaltuusmiehet myöntäisivät Turun Suomalaisen Teatterin Kannatusyhdistykselle viime vuoden viinavoittovaroista 6,000 markkaa vuotta 1914 varten suomenkielisten teatterinäytäntöjen hankkimiseksi Turkuun, jotka rahat ovat käytettävät siten että mainittu avustussumma tulee vastaamaan yhteensä 3 tai 4 kuukautta kestävä näytäntöä, josta sekä edellä mainittu kansannäytäntö on annettava suhteellisesti niin että vähintään 12 salista tulee koko avustussummaa kohden.

Kauppa ja Teollisuus.

— Länsi-Suomen Osakepankin varsinaisessa yhtiökokouksessa lauantaina valittiin hallintoneuvoston varsinaisiksi jäseniksi maanvilj. O. A. Sjöstedt-Jussila, Alastarolta ja J. Karhinen Lokalahdelta sekä kaupanhoidtajia J. G. Nordström Turusta uudelleen sekä varajäseniksi hrat H. Henrikson, H. Färdig, J. Amberla, K. Koivunen ja P. Jäykkä uudelleen.

Tilintarkastajiksi valittiin hrat L. Björkbohm ja A. von Hellens sekä E. Urpola ja varalle hrat H. Liipola ja J. A. Kalske sekä O. A. Taalikka.

Urheilun alalta.

Suomen hiihtomestaruuskilpailut

pidettiin sunnuntaina Jyväskylässä. Nuorten hiihdossa 10 km. matkalla sai mestaruusarvon ja 1 palk. A. Hujanen, Lapinlahden Yrityksestä, 40 m. 56,3 s.; 2 palk. J. Niittylä, Ostolan Pojista, 41 m. 48,8 s. ja 3 palk. K. A. Samulin, Vaasan Kiistosta, 41 m. 59 s.

Naisten kilpailussa 5 km. matkalla sai mestaruusarvon ja 1 p. Tilda Sakki, Vehkalahden Veikoista, aika 25 m. 28 s.; 2 p. Elsa Vikela, Teiskon Kontiosta, 25 m. 45,8 s. ja 3 p. Lempi Mattila, Lahden Toverista, 29 m. 6,2 s.

30 km. hiihdossa sai mestaruusarvon ja 1 palk. J. Ryhänen, Iisalmen Visasta, 2 t. 2 m. 53,8 s.; 2 p. L. Kiiskinen, Iisalmen Visasta, 2 t. 3 m. 9,7 s. ja 3 p. E. Korhonen, Suomenjoen Vasamasta, 2 t. 7 m. 57,8 s.

Ikämiesten hiihdossa 20 km. matkalla sai mestaruusarvon ja 1 palk. M. Koivisto, Jyväskylän Kisatovereista, 1 t. 28 m. 15 s.; 2 p. O. Räsänen, Helsingin Kisa-Veikoista, 1 t. 36 m. 28 s. ja 3 p. S. Harju, Virolahden Sammasta, 1 t. 38 m. 5 s.

Viimeiset tiedot.

Eduskunta.

Tulliasian valiokunnan vaali. Eilen toimittivat eduskunnan valitsijamiehet tulliasian valiokunnan vaalin. Kaikkiaan oli jaettu 4 eri ehdokaslistaa. Valituiksi tulivat listalta n:o 1 (suomalaisen puolueen), Danielson-Kalmari, Grönvall ja von Weisenberg sekä varalle Listo ja Tuomela; listalta n:o 2 (ruotsalaisten) Gadolin ja A. Neovius sekä varalle Isaksson; listalta n:o 3 (nuorsuomalaisten ja maalaisliittolaisten yhteinen) Liilius, Kanninen, Nurmela ja Arokallio sekä varalle Louhi ja Hultin sekä listalta n:o 4 (sosiaalidemokratien) Railo, Viik, Tanner, Tuomi, Kanervo, Laakkonen, Valavaara ja Aakula, varalle Tossavainen, Peura ja Kujala.

Sivistysvaliokunta hyväksyi eilen kolmannessa lukemisessa mietintönsä n:o 1 4,000 mk:n määrärahan myöntämisestä matkakauppa-apurahoiksi kotilouskoulujen opettajille. Valiokunta on tässä kysymyksessä tuulit yksimieliseen päätökseen, joten mietintöön ei liity vastalauseita.

Toisessa lukemisessa käsitteli valiokunta mietintöä n:o 2 Ida Yrjö-Koskisen y. m. anomusehdotuksesta kotilousopetuksen avustamiseksi myönnetyn määrärahan korottamisesta. Valiokunnan enemmistö on asettanut sille kannalle, että mainittuun tarkoitukseen myönnettäisiin 150,000 mk. Anomuksen tekijät olivat ehdottaneet 200,000 mk.

Maatalousvaliokunta hyväksyi eilen kolmannessa lukemisessa mietintönsä n:o 1 ja 2 vuosien 1911 ja 1912 valtiopäivillä leppämään jätetyistä ehdotuksista asetukseksi pientiloista. Valiokunnan sosialidemokratiset jäsenet ehdottavat vastalauseessaan asian hylkäämistä.

Valtiovarain valiokunta päätti eilisessä kokouksessaan eduskunnalle ehdottaa, että eduskunta kääntyisi hallitsijan puoleen

sen johdosta, että hallitus on muuttanut viime eduskunnan hyväksymää paloviina-asetusta ja paloviinaveroja sekä muita suostuntaveroja käyttäessään on ollut noudattamatta eduskunnan laatimaa butjettia. Asian lähempi valmistelu jäi valiokunnan butjettijaoon tehtäväksi. Jaosto jo huomisessa kokouksessaan tarkistaa eduskunnalle jätettävän ehdotuksen.

— Eroaako kenraalikuvernööri? Pietarista ilmoitetaan siellä huhuttavan, jopa varmana huhuun, että kenraalikuvernööri Seyn tulisi nimitettäväksi Kiovan kenraalikuvernööriksi siellä nykyään olevan kenraali Tolmatshevin sijalle.

Pasternackin konkurssirikosjuttu.

Pasternack tuomittu 2 kk. vankeuteen.

Eilen oli Hämeenlinnan raastuvanoikeudessa käsiteltävänä kauppias J. V. Pasternackia vastaan nostettu konkurssirikosjuttu. Antamallaan päätöksellä tuomitsi raastuvanoikeus Pasternackin huolimattomana velallisenä pidettäväksi 2 kuuk. vankeudessa ja korvaamaan kantajain kulut 500 mk:lla. P. ilmoitti heti haluavansa ruveta kärsimään hänelle tuomittua rangaistusta.

— Junan alle jäänyt. Junan tullessa eilen klo 5 aikaan aamulla Turkuun joutui työmies V. Aaltonen, Punkalaitumelta, aikooessaan Raunistulan kohdalla mennä radan yli, junan alle, jolloin hänen toinen jalkansa katkesi. Sitä paitsi sai hän pahoja vammoja päähänsä ja muuhun ruumiiseen. Loukkaantunut vietiin lääninsairaalaan.

Piirienvälisen kiertopalkinnon voitti Pohjois-Savon piirikunta. Tätä ennen oli sen kolme kertaa voittanut Kymenlaakson piirikunta.

Norjalais-ruotsalais-suomalaiset pokaaliottelut Helsingissä.

Pikaluistelukilpailut.

Suomalaiset voittavat 36 pisteellä norjalaisten 55 ja ruotsalaisten 88 pistettä vastaan.

Mathiesen hävinnyt pahanlaisesti.

Sunnuntaina

kilpailuja jatkettaessa ei ilma enää ollut yhtä suotuisa kuin edellisenä päivänä. Tuuli oli vahvanlainen ja puhalsi vielä pitkän rataa ja aikajoin hieman pyryttikin. Väkeä oli nykyin radalla aivan mustana, varmaan ainakin viiteen tuhanteen.

7,500 m. matkalla

alotettiin. Ensimmäisenä parina lähtivät liikkeelle Strömster ja Larsson. Strömsterillä ei ollut mitään vaivaa parinsa voittamisessa. Ajat: S. 2,37,5 ja L. 2,44,1. — Pari Lundgren—Zerling oli alusta loppuun jännittävä. Alussa näytti siltä kuin L. voittaisi ja olihin hän edellä vielä viimeisen kierroksen alussa. Mutta Z. sai »sisäkurvan» ja saavutti siinä kilpailijansa vieläpä kykeni viimeisellä pitkäjänteisellä jättämällänsä kymmenisen metriä. Aikakin tuli parempi kuin Strömsterin. Ajat olivat: L. 2,36,8 ja L. 2,38,7. — Wickström ja Poss olivat seuraavana parina. Willä ei oikein ollut onnea matkalla näissä kilpailuissa. Nytkin hän kyllä tietysti helposti voitti parinsa, mutta

Täydellinen tuloluettelo on seuraava:

1. O. Mathiesen 2,28,9.
2. J. Skutnabb 2,32,9.
3. V. Tverin 2,35,8.
4. V. Wickström 2,36,6.
5. P. Zerling 2,36,8.
6. G. Strömsten 2,37,5.
7. S. Syversen 2,38,2.
8. T. Lundgren 2,38,7.
9. B. Frang 2,39,1.
10. P. Poss 2,43,2.
11. M. Ohlm 2,43,2.
12. E. Larsson 2,44,1.

Suomalaiset saivat pisteitä 9, norjalaiset 14 ja ruotsalaiset 21. Jos joku tähän asti oli epäillyt suomalaisten voittoa, niin nyt jo kuitenkin kaikki epäilykset haihtuivat. Näin ollen tulosta ei oltu osattu odottaa.

Bergström ja Lindholm luistelivat tämänkin matkan. Vauhti oli kummallakin luja. Yleisesti luultiin L:n voittavan. Mutta eipäs! Viimeisellä kierroksella B. hankki itselleen »sisäkurvan» saatuaan parin kolmen metrin etumatkan, jota L. hartaista ponnistuksistaan huolimatta ei kyennyt ottamaan takaisin. Tulokset muuten olivat huomattavan hyvät. B. 2,35 ja L. 2,35,2. Tämänkin matkaa osotti, mikä virhe tehtiin, kun B. jätettiin pokaalijoukkueesta pois, sillä tällä matkalla hän olisi ollut suomalaisista toinen, vaikka hänen sijoittumisensa ei olisikaan nyt pisteissä saanut mitään etua aikaan.

»Ikämiehille»

oli myös järjestetty kilpailu, 1,500 m. matkalla. Parhaan ajan saavutti norjalainen Lördahl 2,59. Toisena oli suomalainen Baltscheffski 3,15 ja kolmantena suomalainen Brunström 3,23,4. Ensimmäisen palkinnon sai Baltscheffski, koska palkinnon määrättiin iän perusteella, siten, että kustakin 35 vuoden yli menevästä vuodesta laskettiin kilpailijan hyväksi $\frac{1}{10}$ sek. Toisena oli Lördahl ja kolmantena Brunström. 56-vuotias ukko Liljeberg oli myös mukana, mutta kaatui. Kintut olivat jo vähän liian kankeat. Kunna kuitenkin yrityksellekin!

Kun välillä oli suoritettu kaunoluistelukilpailuja, aloitettiin

10,000 m. luistelu.

Heti ensimmäiseksi pariisi osuivat Mathiesen ja Skutnabb. Yleisön jännitys oli suunnaton. Kykenekö nuori S. pehmittämään monissa oteluissa karautuneen M:n? Toivottiin ja uskottiin, epäiltiin ja pelättiin rinnan. Jo heti ensimmäisillä kierroksilla S. alkoi tehdä eroa. Mutta »Oscar» luisteli tyyneesti, ei hätäillyt ja — hymyili. Se sai veren monen suunissa hyytymään, sillä siltä tuntui, kuin olisi M. lahtunut sanoa »maltahan, kyllä minäkin täältä vielä tulen». Nö sitäpä tuo lie merkinnyt, vaikka vähän toisessa mielessä kuin katsojista tuntui. »Kaula» alkoi hiljalleen venyä pitemmäksi, kunnes se oli jo puoleen kiertosta, jolloin matkaa oli vielä jäljellä useita kierroksia. Yhä vieläkin pelättiin, että M. yltyisi ja ottaisi karkulaisen kiinni, ja innokain kehoitushuudoin koettiin S:lle antaa lisää vauhtia. Hyvinä se pysyikin loppuun saakka, eikä M. kyennyt ottamaan etumatkaa takaisin montakaan metriä, vaikka hänen spurtintansa taas oli veraton. Suosiosotukset S:lle olivat valtavat ja olihan hän jälleen erikoisesti kunnostautunut. M:n tuloksesta voi hyvin päätellä, ettei hän ole nykyään hyvässä kunnossa, eikä ihmeikään, sillä hän on kiertänyt maita mantereita kilpailemassa koko talven ja ottanut osaa kilpailuihin kymmenkaupalla. Eikä luonnollisesti myöskään silloin voi saavuttaa hyviä tuloksia, kun luistelu tapahtuu vastahakoisesti, kuten M:n laita nyt oli, sillä hän otti osaa vain klubinsa pakotuksesta, kuten hänen maamiehensä Frang'kin. Ajat olivat: S. 19,00,5 ja M. 19,22,2. — Seuraavana parina olivat Strömsten ja Syversen. Edellinen alkoi levollisesti tapansa mukaan, mutta ikäyystyi muutaman kierroksen kuluttua seuraansa ja lähti kiivaammin jatkamaan matkaa. Loppuun päin vauhti yhä parani ja ennätti hän vielä saavuttaakin norjalaista kierroksen ja mennä ohi. Mathiesen sai tunnustaa Strömstenin kin paremmakseen tällä matkalla. Ajat olivat: Strömsten 19,18,4 ja Syversen 20,11,5. — Tverin lähti matkaan Ohlm'n kanssa. Pian jälkimmäinen kuitenkin sai tarpeensa ja katsoi parhaaksi luistella — koppiin. T. jatkoi yksin matkansa loppuun, eikä näin ollen voinut saada hyvää aikaa. Se oli 19,54,8. — Wickström—Zerling. Suomalaiset olivat nähtävästi ottaneet oikein urakakseen Mathiesenin rökittämisen. Heti alussa saattoi huomata, että se oli W:nkin vakaa aikomus. Mikä myöskin toteutui. Muut mahdolliset aiheet, kuten esim. Skutnabb'n ajan lyöminen, raukenivat tyhjiin. Z. ennätti jäädä runsaasti puolen kierosta. Ajat: V. 19,14,9 ja Z. 19,43,6. Lundgren ja Poss ottelivat keskeään. Norjalainen kyllä hyvin yritti, mutta ei kyennyt pääse-

mään suomalaisia häiritsemään. Ruotsalainen jäi hyvän huippauksen. Ajat: L. 19,40,5 ja P. 20,03,4. Viimeisenä parin olivat Frang ja Larsson. Edellinen alkoi liian kovaa, josta seuraukset tulivat kyllä loppupuolella näkyviin. Voimat loppuivat ja häntä alkoi pistää. L. joka alussa oli pitkänsivun mitan jäljessä, saavutti etumatkan takaisin. Kun oli enää pari kierrosta jäljellä, katsoi F. parhaaksi lopettaa. L. saavutti ajan 20,59. Tulokset kokonaisuudessaan:

1. J. Skutnabb 19,00,5.
2. W. Wickström 19,14,9.
3. G. Strömsten 19,18,4.
4. O. Mathiesen 19,22,2.
5. T. Lundgren 19,40,5.
6. P. Zerling 19,43,6.
7. V. Tverin 19,54,8.
8. P. Poss 20,03,4.
9. S. Syversen 20,11,5.
10. E. Larsson 20,59.

Tällä matkalla suomalaiset saavuttivat loistavimman voiton 6 pistettä norjalaisten 17 ja ruotsalaisten 22 pistettä vastaan. Se oli tämän voitonpäivän ja koko kilpailujen kruunu ja työn kaunistus.

Lopullinen pistemäärä eri maille oli siis: Suomi 36, Norja 55 ja Ruotsi 88 pistettä. Pokaali joutui siis loistavasti suomalaisille nyt toisen kerran.

Bergström ja Lindholm saivat luistella matkansa hämäämisä ja pyryssä. Mitkään hyvät ajat eivät siis voineet tulla kysymyksenäkään. B:n aika oli 19,37,2 ja L:n 19,52,7.

Mitä yleensä otelluihin tulee, täytyy sanoa, että suomalaiset ovat nykyään ehkä paremmassa kunnossa kuin koskaan ennen. On muuten tavallista, että täällä päästään kuntoon vasta verraten myöhään, kun taas norjalaiset ovat parhaimmillaan kunnossaan paremmin alkupuolella talvea, riippuen tämä seikka talvesta ja harjoittelumahdollisuuksista. Ruotsalaiset ovat aivan takapajulla luistelussa edelleenkin, missä sitten vika liekään. — Lopuksi toivokaamme vain että suomalaisten nykyinen nousukausi jatkuisi ja kehittyisi edelleen hyvään suuntaan.

Kaunoluistelukilpailut

suoritettiin myös lauantaina ja sunnuntaina. Näihin kuuluivat naisten, herrojen ja pariluistelukilpailut. Kiertopalkinnon voittaa aina se maa, joka kahdessa kilpailussa voittaa. Aalekirjoittanut ei näistä kilpailuista voi asiantuntemuksen puutteesta sanoa sitä eikä tätä. Yleensä suomalaiset esiintyivät edukseen varsinkin pariluistelussa, jossa mailmanmestari J. Jakobssonin luistelua oli maallikonkin todellinen nautinto katsella. Naisten kilpailuissa sattui meikäläisten edustaja Anna-Lisa Allardt, joka epäilemättä oli edellä kanssakilpailijoitaan, kaatumaan, mikä jätetti alensi pistemäärää. Huonoimmin edustettuna oli herrojen kilpailu.

Palkintotuomarit arvostelivat luistelijat seuraavasti:

Ruotsalaiset voittaneet kaunoluistelupokaalin.

Naisten kilpailu: I. Nti Magda Mauroy Tukholmasta 225,5 pist., 2. nti Anna-Liisa Allardt Helsingistä 220,5 pist. ja 3. nti Eva Lindahl Tukholmasta 209,5 pist.

Herrojen kilpailu: 1. G. Granström Tukholmasta 329 pist., 2. H. Rooth Tukholmasta 323,75 pist., 3. M. Dickrud Kristianista 309 pist., 4. B. Schauman Helsingistä 307,5 pist. ja A. Hjelt Helsingistä 241,5 pist.

Pariluistelukilpailussa pääsi ensimmäiseksi suomalainen pari rva ja hra Jakobsson, toisena oli norjalainen pari hra Arthur Johansen ja nti Solveig Andersen ja kolmantena ruotsalainen pari Helgrid ja Agar Palm. Nti Allardt'n tilapäinen epäonnistuminen — epäilemättä on hän parempi luistelija kuin Mauroy ja voitti hän tämän edellisenä sunnuntaina loistavasti — vaikutti sen että kaunoluistelupokaali toisen kerran joutui ruotsalaisille. Se maa nim. saa pokaalin vuodeksi haltuunsa, joka kahdessa kilpailussa voittaa ja tällä kertaa ruotsalaiset olivat ensimmäisinä sekä naisten että herrain luistelussa.

Suomen Kirjaltajaliiton osastojen väliset hiihtokilpailut.

Haminan Kirjaltajayhdistys voittaja.

Hiihtokilpailut Suomen Kirjaltajaliiton osastojen välisestä kiertopalkinnosta toimeenpani Tampereen kirjaltajayhdistys viime sunnuntaina Näsijärven jäällä. Hiihdettävä matka oli 10 km. Osanottajia oli ilmoittautunut kirjaltajaliiton osastoista Helsingistä, Turusta, Kotkasta, Hamina, Porista, Vaasasta ja Tampereelta, yhteensä 15 hiihtäjää.

Kilpailuja haitsasi suuresti navakka tuuli. Tulokset olivat seuraavat: I. U. Metsola, Hamina, 41 m. 43 sek., II. H. Harjanne, Helsinki, 42 m. 10 sek., III. N. Metsola, Hamina, 42 m. 39 sek., IV. O. Vaali, Vaasa, 43 m. 33 sek., V. H. Hällström, Tampere, 43 m. 34 sek., VI. V. Järvinen, Pori 44 m. 23 sek.

Lähinnä oli A. Kovero, Tampere 44 m. 58 sek.

S. Kirjaltajaliiton osastojen välisen kiertopalkinto joutui täten vuodeksi Haminan kirjaltajayhdistyksen haltuun.

Kilpailujen yhteydessä kilpailtiin myöskin Tampereen kirjapainojen välisestä kiertopalkinnosta ja oli siinä tulokset seuraavat: I. H. Hällström, Tamp. Sanomain kirja, 43 m. 34 s., II. A. Kovero, Julinin kirja, 44 m. 58 sek., III. V. Syvälahti, Tamp. Nyh. kirja, 45 m. 32 s., VI. J. Saario, Tamp. Sanomain kirja, 46 m. 39 sek., V. Br. Lindgrén, Tamp. Sanomain kirja, 48 m. 10 sek. — Täten joutui kiertopalkinto neljännen kerran Tampereen Sanomain kirjapainon henkilökunnalle.

— Suomen jääpallomestaruudesta otettiin loppuottelu Helsingissä Suomalaisella Luistinradalla viime sunnuntaina. Vastakkain olivat Helsingin I. F. K:n ja Krunnuhaan urheiluseuran joukkueet, jotka jo kerran ennen olivat ratkaisemattomasti otelleet. Tällä kertaa voitti I. F. K. loistavasti 11 maalilla 2 vastaan, saaden siis mestaruuden.

Hiihto ja olympiset kisat.

Kristianiasta, helmik. 28 p. Kansainvälinen hiihtokongressi käsittelee tänään ehdotusta, että olympialaisten kisaan ohjelmaan otettaisiin myöskin hiihto ja luistelu. Ruotsin edustaja Hällberg vastusti ankarasti ehdotusta ja ilmoitti, että Ruotsin hiihtoliitto oli jo päättänyt panna vastalauseensa ehdotuksen johdosta. Kisojen ohjelmaan tulisi ottaa yksinomaan kesäurheilua, jossa kilpailevat maat ovat jokseenkin yhdenvertaisia. Norjan hiihtoliitto ei vielä ole kysymystä käsitellyt. Kongressi päätti, että suunnitellusta hiihto-ohjelmasta saisivat kaikki ne maat, joissa hiihtourheilua harjoitetaan, antaa lausuntonsa.

— Holmenkollenhiihtokilpailut 50 km. matkalla. Torstaina pidettiin Kristianiassa suuret Holmenkollen-hiihtokilpailut 50 km. matkalla. Kilpailuja suosi mainio sää. Osanottajia oli kaikkiaan 49. Voittajana suurluut tunnettu norjalainen hiihtäjä Lauritz Bergendahl, ajalla 4 t. 3 m. 12 sek. Hän oli matkalla hiihtänyt 38 kilpailijan ohitse. Toiselle sijalle tuli norjalainen E. Rones ja kolmantenle suomalainen A. Bränckarr, (Alavetelistä), joka kilpailussa edusti Suomen ruotsinkielistä voimistelua ja urheiluliittoa. Bränckarrin aika oli 4 t. 27 min. 57 sek. Neljäs oli tunnettu norjalainen kestävyyshiihtäjä J. Kristoffersen. Saksalainen Schmidt oli 14:s. — Bränckarrin saavutusta on pidettävä erinomaisena, sillä eipä liene helppo asia suomalaisilla suksilla kilpailla norjalaisella tunturireitillä.

— Sisästänniskilpailut maailmanmestaruudesta pidettiin luultavasti v. 1916 Berlinissä olympialaisten kisojen aikana.

— Naisia painimassa on Kiewissä Krukowin sirkuksessa nykyisin. Painit aloivat viime lauantaina ja on osanottajiksi nähin paikkakunnalla laatuana ensimmäisen ilmoittautunut toistaiseksi 16 neitosta. Painit on järjestänyt Berlinissä oleva atlettiyhdistys Union Start ja tapahtuvat painit prof. Simson Golfmanin valvonnan ja johdon alaisina. Mikäli näyttävät, ovat neitokset koko lailla edistyneet lajisissaan. Sanottavampia hairahduksia ei ole vielä esiintynyt, ellei otte lukuun pienempiä korvatilikoita ja muita semmoisia sisunpurkauksia. Ovatpa muutamia aika kuumaverisiä ja siisukkaita. Osanottajia on useastakin eri maasta, on Venäjältä, Saksasta, Ranskasta, Liivinmaalta, Siperiasta y. m. Muuan on aina Tanskasta saakka.

—Enver pashan avioliitto. Berlinin lehdistö sähkötetään Konstantinopolista, että sotaministeri Enver pashan häät pitessään Nadjén kansa tapahtuvat 5 p:nä maalisk.

Prinsessa, joka on sulttaanin Mahmud V:n, Abdul Hamid II:n ja Muhamed V:n nuoremman veljen, vuonna 1909 kuolleen prinssi Suleimanin tytär, on syntynyt vuonna 1898 ja täyttää syksyllä 16 vuotta.

Ulkomaalta.

Tilanne Balkanilla.

Serbian pääministeri pitää rauhaa turvattuna.

Belgradista, maalisk. 2 p. Vuoden 1914 kulunkiarviota lopullisesti käsiteltäessä skuptsinan raha-asian valiokunnassa teki pääministeri Pashits seuraavan ilmotuksen hallituksen län-nä ollessa: Pietariin ja Bukarestiin tekemästäni matkasta ja keskusteluistani Venizeloksen kanssa on ollut tuloksena, ettei Turkki eikä Bulgaria ensi keväänä ryhdy mihinkään hyök-kääviin toimenpiteisiin ja että rauha Balkanilla on turvattu. Lopuksi lausui pääministeri mielipiteenään, että rauha Turkin ja Serbian välillä lopullisesti allekirjoitetaan.

Kapinaliike Epeirossa.

Liikkeen johtajat.

Berlin 1 p:nä maaliskuuta. Tanne sähkötetään Wienistä, että »pyhän legionan» johdossa, joka nyt tarmokkaasti valmistautuu sotaan uutta Albanian kuningaskuntaa ja sen hallitsijaa Wilhelm I vastaan, on ent. kreikkalainen eversti Kondiuki, Koritzan piiritysjoukkojen ent. päällikkö.

Avustajanaan on hänellä eversti Spiro Millo ja käytettävissään paljon tykkeitä ja konekivääreitä, hankittu kreikkalaisten viranomaisten silmien edessä. Eversti Millo on miinoittanut koko kulkuväylän Chimarra-lahteen.

Väliaikaisen siviilihallituksen johtajaksi kreikkalaiseen osaan Pohjois-Epeirosta, joka kieltäytyy tunnustamasta albanialais-hallitusta (etelään Ochridasta ja länteen Prespa-järvestä oleva maa-alue), on valittu Kristall Zographos, Janinan ent. kreikkalainen kenraalikuvernööri.

Norjan kuninkaan valta.

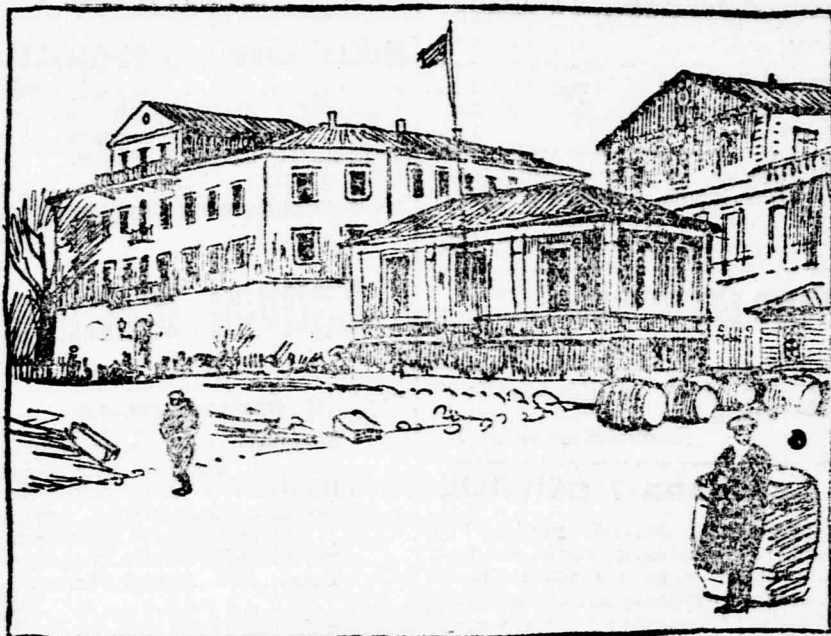
Kristianiasta, helmik. 28 p. Suurkäräjät käsitelivät tänään iltapäivällä perustuslaki-ehdotusta, joka tarkoittaa kuninkaan vallan rajoittamista muutamissa suhteissa. Toinen kohta koskee sitä, että perustettiin kuninkaan oikeus nimittää krununperillinen sellaisessa tapauksessa, kun perintöön oikeutettua prinssiä ei ole ja toinen ehdotus kuninkaan oikeutta avata ja lopettaa suurkäräjät.

Naisten asema Norjassa.

Suurkäräjät hylänneet ehdotuksen naisten nimittämiseksi valtioneuvoksiksi.

Kristianiasta, helmik. 28 p:nä. Suurkäräjät ovat tänään hylänneet ehdotuksen naisten nimittäm. valtioneuvoksiksi. Ehdotusta puoltaneet puhujat huomauttivat, että kun naiset voivat päästä suurkäräjien jäseniksi, seuraa siitä itsestään, että he voivat päästä myöskin valtioneuvoksiksi. Vastustavalta taholta taas huomautettiin, että tästä periaatteesta voitoin kyllä olla yksimielisiä, mutta ettei nykyisin ollut tarvista tässä suhteessa ruveta muuttamaan perustuslakia. Ehdotus sai puolelleen 44 ääntä.

Albanian uuden hallitsijan palatsi

Albanian pääkaupungissa Durazzossa.

Vieli ei Wiedin prinssi ole saapunut Albaniaan eikä ottanut haltuunsa tämän levottoman maan hallitusohjia. Tämä ei ole kuitenkaan kummallista. Kaikki on Albaniaa vielä puolivalmistaa. Vasta viimeisten viikkojen kuluessa on ryhdytty laittamaan kuntoon uuden hallitsijan tulevaa asuntoa. Durazzon raatihuoneen vieressä oleva verraten suuri rakennus, missä tuomioistuin on tähän asti ollut huoneustonsa, on nyt muodostettu hallitsijan palatsiksi. Joukko käsityöläisiä on ryhtynyt korjaamaan rakennusta.

Vallankumous uhka Portugalissa?

Lontoo 28 p:nä helmik. Madridista ja Pariisista saapuneet tiedot kertovat, että Lissabonissa on sattunut vakavia tapauksia, joista ei kuitenkaan ole vielä saatu mitään tarkempia tietoja.

Muuan tänään Madridista saapunut sähkösanoma kertoo sisäasiainministerin ilmoittaneen, että Portugalissa on käymässä suuri vallankumouksellinen liike. Koko maata uhkaa anarkia. Ministeristö ei ole voinut kaikista ponnistuksistaan huolimatta saada edes langattomalla sähkölennättimellä luotettavia tietoja tapausten kulusta eri tahoilla valtakuntaa.

Keisari Frans Josef ja Essad pasha.

Wienistä, maalisk. 2 p:nä. Keisari Frans Josef otti Schönbrunnissa päivällä klo 1 aikaan vastaan Essad-pashan ja Albanian lähetystön, johon kuului 17 henkeä. Keisari antoi Essad-pashalle Frans Josef ritarikunnan suuren kunniamerkin. Essad-pasha ja lähetystön jäsenet on kutsuttu aamiaislle kreivi Berchtoldin luo.

Tulipalo Saksan sosialistisen puolueen pää-äänenkannattajan kirjapainossa. Berlinistä 28 p. Vorwertsin kirjapainossa syttyi tänään tulipalo. Muuan työmies oli konehuoneessa huvittellut itseään sytyttämällä tulen muutamia tippoja tärpättä, joka oli juossut astiasta, nähdäkseen, paloko tärpätti. Seurauksena oli, että koko astia leimahti silmänräp-lyksessä ilmituleen. Tuli levisi nopeasti koko huoneeseen, jossa oli paljon papereita ja öljyä. Palokunta kutsuttiin paikalle ja sai se tunnin kuluttua palon sammutetuksi. Suuri osa kirjapainoa ja paljon koneita on tuhoutunut. Työmies, joka päästi tulen irti, on lähtenyt karkuun.

Ankaria rettelöitä Pariisin pääsähkölennätinasemalla. Parisista helmik. 28 p. Takäläisen pääsähkölennätinaseman virkailijat olivat tehneet anomuksen, jossa he pyysivät palkankorotusta. Anomus kuitenkin hylättiin, jonka johdosta tyytymättömät virkailijat ovat eilen ja tänään panneet toimeen mielenosoituksia. Kun ne virkailijat, joiden tuli ryhtyä toimeensa tänään klo 11, saapuivat sähkölennätinkonttoriin, olivatkin ovet suljetut. Sen olivat tyytymättömät tehneet ja saaneet siten puoleksi tunniksi työt keskeytyksi. Syntyi hirvittävä melu, jonka aikana laulettiin vastalau-

seleauja sekä pantiin toimeen vihellyskonsertti. Noin tunnin ajan oli Pariisin lennätinyhteys muun maailman kanssa katkaistu. Viranomaiset ovat ryhtyneet mitä ankarampiin toimenpiteisiin tyytymättömiä virkailijoita vastaan. Kauppaministeri on jo keskustellut asiasta pääministerin kanssa.

— Langattoman lennättimen asemia Kiinaan. Lontoosta helmik. 28 p. Morning Postille lennätetään Pekingistä, että Kiinan hallitus ja englantilainen Marconi-yhtiö ovat ryhtyneet neuvotteluihin langattoman lennättimen asemien perustamisesta Kiinaan ja että nämä keskustelut pian saadaan loppuunsaoritetuksi. Nämä asemat sijoitetaan Kiinan hallituksen tarkemmin määräämiin paikkoihin. Työn suorittaa Marconi-yhtiö, jonka olisi myöskin hankittava tarpeellinen liikepääoma.

Meksiko.

Uusi tasavalta?

New-Yorkista saapuneet tiedot kertovat, että sinne on Chihuahuausta saapunut sähkösanoma, jonka mukaan liikkuu huhuja uuden tasavallan muodostamisesta Pohjois-Meksikossa. Tähän uuteen tasavaltaan tulisivat kuulumaan maakunnat Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo Leon, Tamaulipas ja ehkä myöskin Sinaloa.

Uusia uhreja.

Laredosta (Texas) ilmoitetaan, että Piedra Negrasissa olevain hallituksen joukkojen päällikkö on Yhdysvaltain viranomaisten pakotuksesta antanut määräyksen laskea vapaaksi Yhdysvaltain alamaisten Clemento Verjara, joka oli vangittu sen johdosta, että hän valitti hevosensa tulleen varastetuksi. Määräystä on kuitenkin ollut mahdoton panna täytäntöön, sillä Verjara oli jo vangitsemisen jälkeensä päivänä hirtetty. Tapaus on hyvin Bentonin mestauksen kaltaisen. Ero on vain siinä, että Verjara on joutunut hallituksen joukkojen uhriksi, joivastoin Bentonin toimittivat pois pälviltä vallankumoukselliset.

Yhdysvaltain Chihuahuausta o-leva konsuli ilmoittaa, että kenraali Willa kieltäytyy yhä edelleenkin luovuttamasta Bentonin ruumista. Hän on kuitenkin ilmoittanut, että Bentonin leski tahi joku muu sukulainen pääsee yhdessä Yhdysvaltain hallituksen edustajan kanssa puolenyön aikaan kirkkotarhaan, jolloin ruumis kaivetaan ylös haudasta ja näytetään heille, jonka jälkeen se haudataan uudelleen.

Vallankumouksellisten ensimmäisen sotalaiva.

Nogalesta ilmoitetaan, että meksikolaisen kanuunaveneen »Tampicon» miehistö on viime tiistaina vapaaehtoisesti antautunut vallankumouksellisille, jotka siten ovat saaneet ensimmäisen sotalaivansa. Kanuunavene on lähtenyt heti merelle

»vallatakseen jonkun tärkeän paikan länsirannikolla.»

Yhdysvallat lähettävät lisää joukkoja Meksikoon.

Washingtonista saapuneet tiedot kertovat, että 800 Meksikon vesistöillä olevan Yhdysvaltalaisen merisotilaan lisäksi tullaan Floridasta lähettämään 300 miestä.

Presidentti Huerta »pyövelinä».

El Paso 28 p:nä helmik. Muuan amerikalainen, nimeltä Machaelis, joka viime kskiviikkona laskettiin vapaaksi Juarezin vankilasta, on ilmoittanut nähneensä Bushin ja 13 muuta amerikalaista vankeina siellä sekä että hän niiden 11 päivän kuluessa, jotka oli istunut vankilassa, oli joutunut näkemään 12 presidentti Huertan toimeenpanemaa teloitusta.

Huertan lupauksia.

Washington, 1 p:nä maalisk. Meksikon hallitus on luvannut toimeenpanna tutkimuksen Yhdysvaltain alamaisten Vergaran mestauksen synn selville saamiseksi. Vergaran surmasivat, kuten jo on kerrottu, hallituksen sotajoukot.

Yhdysvaltain kärsivällisyys.

Washington 1 p:nä maalisk. Kabinetti on istunnossaan presidentti Wilsonin johtaessa puhetta tullut kaksituntisten neuvottelujen jälkeen siihen yksimieliseen tulokseen, ettei vielä ole aika suunnanmuutokseen presidentti Wilsonin tähänastisessa seurauksessa Meksikon politiikassa.

Luopuuko Huerta vallasta?

Meksiko Citystä ilmoitetaan Frankl. Ztgille, että luotettavista lähteistä on saatu tietää, että Huerta vielä ennen velleja, jotka toimitetaan heinäkuussa, aikoo luopua vallasta ja Lopez astuu hänen tilalleen.

Washingtonista, maalisk. 2 p. Meksikon hallitus on luvannut antaa tarkat tiedot amerikalaisen Bergarin ampumisesta.

Washingtonista, maalisk. 2 p. Bryan ilmoitti myöhään illalla, että Pohjois-Amerikan Yhdysvallat ovat vaatineet Huertan hallitusta saattamaan edesvastauseen Bergarin murhaan syypäänä.

Tietoja eri aloilta.

Debreczenin murhayritys.

Czernovitzin poliisi on nyt päässyt niiden henkilöiden jäljille, jotka toimeenpanivat murhayrityksen Debreczenin piispaa vastaan lähettämällä hänelle postissa helvetinkoneen. On nimittäin saatu selville, että helvetinkoneen oli jättänyt postin kaksi romanialaista. On myöskin todennettu heidän nimensä, jotka kuitenkin luultavasti ovat valenimiä. Molemmat miehet saapuivat Czernovitzin romanialaisesta kaupungista Jassys-ta ja matkustivat heti sinne takaisin toimitettuaan lähetyspostin. Unkarin poliisi on pyytänyt Jassyn romanialaista poliisia vangitsemaan epäluulon-alaiset henkilöt ja luovuttamaan heidän unkarilaisille viranomaisille. Wienin romanialaisten piireissä arvelaan, että Romania tuskin tulee luovuttamaan epäluulonalaisia henkilöitä, sillä Debreczenin murhayritys oli melkein varmasti poliittista luonnetta.

Osallisuudesta murhayritykseen epäillään myös Debreczenin näyttelijätär Bugarskia, joka on syntyperältään unkarilainen, mutta on oleskellut kauemman aikaan Kijevissä. Murhayrityksen edellisenä päivänä hän saapui Debreczeniin muka tapamaan aviotonta poikaansa, mutta murhayrityksen jälkeen hän heti katosi kaupungista poikaansa näkemättä ja lähetti Kijeviin muutamia sähkösanomia, jotka näyttivät viranomaisista epäiltäville. Bugarskin pojan hoitajataren asunnossa toimitettiin kotirakastus ja kerrottiin sen antaneen hämmästyttävää tuloksia. Unkarin, Galitzian ja Bukovinan

Etelä-Afrikan hallituksen johtaja.

Louis Botha.

Boerisodan aikana voitti Louis Botha mainetta urhoollisena ja erinomaisen taitavana vapaudentaistelijana. Nyt on hän perättänyt huomiota ankarilla pakotoimenpiteillään, joihin hän oli ryhtynyt äskeisten työläislevottomuuksien kukistamiseksi Etelä-Afrikassa. Vaikka hänellä on niin pitkä valtiollinen ja sotilaallinen loistoura takanaan, on hän vasta vain 50 vuoden vanha.

Jo varhain nuoruudessaan ryhtyi hän näyttelemään varsin huomattavaa osaa Transvaalin parlamentissa, n. k. kansanpuvostossa. Sodan puhjetessa boeritasavaltain ja Englannin välillä vuoden 1899 jälkimäisellä puoliskolla sai hän toisen armeijan päällikötoimen. Myöhemmin johti sitä boerarmeijaa, joka saavutti loistavan voiton Colosen ja Spionkopin luona. Jaubertin kuoleman jälkeen nimettiin hänet sotajoukon ylipäälliköksi, jona hän toimi sodan loppuun asti.

Kun tuo pitkä, toivoton taistelu oli vuonna 1902 päättynyt boeritasavaltain liittämällä Englannin mahtavaan mailmanvaltaan, tuli Louis Bothasta maanmiestensä poliittinen johtaja. Niin pian kuin Transvaal oli saavuttanut n. k. siirtomaaiselhallinnon, nimettiin hänet pääministeriksi. Ja sen jälkeen kuin kaikki Englannin Etelä-Afrikassa olevat alueet oli yhdistetty yhdeksi siirtomaaliittovaltioksi, nimettiin hänet liittohallituksen johtajaksi.

raja-asemien poliisiviranomaisille on sähköitetse annettu määräys etsikellä Bugarskia ja vangita hänet.

Hirvittävä räjähdys pommerilaisessa tehtaassa.

13 henkilöä luullaan kuolleen.

Rummelsburgissa Pommerissa sijaitsevassa anilinitehtaassa sattui viime torstaina hirvittävä räjähdys, jossa viisi ihmistä sai surmansa, yhdeksän haavoittui ja neljä joutui kateisiin. Räjähdys sattui nitrobensoelitehtaassa, joka oli jonkun matkan päässä muista tehdasrakennuksista. Räjähdysten tapahtuessa oltiin juuri koettelemassa uutta sekotuspannua. Rakennus tuhoutui kokonaan. Räjähdysten luullaan johtuneen siitä, että kipinä on singahtanut vanhaan sekotuspannuun. Kuoleiden joukossa on muuan insinööri Bösch, joka oli suorittamassa kokeita. Palokunnat toimivat yhä jatkuvasti tuhojen ehkäisemiseksi.

Kertoman mukaan on liekkien saaliiksi joutunut yli 1,000 kiloa bensolia ja nitrobensoolia. Kuolleiden luvun arvellaan myöhemmin saapuneiden tietojen mukaan nousevan kolmeen-toista. Räjähdystä voidaan tuskin pitää uuden pannun syynä, vaan on nähtävästi jokin vanhoista pannuista vuotanut ja aikaansaanut onnettomuuden kamalini seurauksineen. Ilmanpaine oli räjähdysten vaikutuksesta niin kova, että monen sadan metrin päässä olleet työmiehet lensivät kumoon.

Viisi miestä joutunut junan alle. Berlinistä ilmoitetaan, että viisi työmiestä, jotka laskivat kaapelia erään aseman läheisyydessä Magdeburg—Neustadlin linjalla, joutui pikajunan alle ja kuoli silmänräpelyksessä.

Entinen rautatierosvo kuvernööri-ehdokkaana. Eräs New-Yorkissa ilmestyyvä sanomalehti kertoo jutun, joka voi olla mahdollinen ainoastaan rajatomiin mahdollisuuksien maassa Amerikassa. Oklahoman valtiossa tönähtiin muutama vuosi sitten eräs Jennings-niminen herrasmies

viideksi vuodeksi kuritushuoneeseen rautatieröväyksestä. Mutta rangausajan päätyttyä valittiin hänet kaikesta huolimatta piirituomariksi. Nyt on hra Jennings asettunut ehdokkaaksi kotivaltionsa kuvernööriin virkaan. Hän aikoo, kuten hän itse on lausunut, tehdä lopun epärehellisten poliitikkojen hallituksesta, ja nimittää virkoihin vain sellaisia miehiä, joiden rehellisyyttä voidaan yhtä vähän epäillä kuin hänen omaansaakaan. Joku ehkä kummastelee, kuinka tämä ent. rangaistusvanki uskaltaa pyrkiä valtion korkeimpaan virkaan, mutta hänen sanotaankin esittäneen todistuksen siitä, että hän on perin rehellinen mies ja kunnan kansalainen, joka ei voi sietää, että valtion tärkeimmät virat ovat kunniamien poliitikoitsijain käsissä. Voidaan kuitenkin epäillä, tokkopa oklahomalaiset valitsevat hra Jenningsin kuvernööriksi, ei sen vuoksi, että hän on ryöväri, vaan sen tähden, että hän on joutunut kiinni siitä.

Vleisöltä.

Sekajuna seka-aika.

Junien myöhästymiseen on maassamme jotakuinkin totuttu. Joskus sentään, kun myöhästyminen pyrkii perin uureksi, harnistutaan ja tehdään tapauksesta julkinen asia. Se tuskin auttaa, mutta eivät epäkohdat äänettömyydellään parannu.

Allekirjoittanut joutui seikkalemaan — muuksi ei semmoista kulkua voi kutsua — Haapamäen—Tampereen sekajunan mukana viime lauantai-yönä sunnuntaita vasten. Kun junan olisi pitänyt aikataulun mukaan olla Tampereella 11,53, saapui se perille vasta noin tuntia myöhemmin, koluttuaan kaikki mahdolliset vaunuvarastot asemilta ja pysäkeiltä peräänsä, niin että voimat olivat loppua ylömaissa ja taaksepäin-vierimisen vaara ilmeinen.

Tulee ehdottomasti ajatelleeksi, mitä varten sellaiselle junalle on ollenkaan perille pääsemisen aikaa merkitty, vieläpä minuteissakin (11,53!), ja kuka matkustajalle korvaa vahingon, jos hän, näihin minuiteihin luottaen, on järjestänyt aikansa niin, että tulee myöhästymisestä vahinkoa kärsimään.

Sekajunat näyttävät olevan sekaisia myöskin aikansa eikä vain laatunsa puolesta.

Matkustaja.

Rikos- ja Poliisiasioita.

Väinätrokareja syytteessä. Raastuvanoikeudessa lauantaina syytettiin luovattomasta väkijoumoin myynnistä Kalle Henrik Selania, Juho Kustaa Saloa ja hänen vaimonsa Josefina Saloa, joutomies Oskari Simeon Jyseniä, joutomies Heikki Saloa, sutari H. Litjää ja joutomies Kustaa Mickelsonia, hänen vaimonsa Josefinaa ja kolmea poikaansa, jotka yhdessä vanhempiensa kanssa olivat myyskennelleet luovattomasti paloviinaa y. m. väkijoumia. Lisätodistuksien hankkimiseksi lykättiin näiden juttujen enempi käsittely ensi maalisk. 28 päivään, jolloin vastaajain on tul-tava saapuville 50 mkn sakon uhalla. Ensikertaisesta luovattomasta paloviinanmyymisestä tuomittiin joutomies Kalle Johannes Forström 75 mkn sakkoon tai vastaavaan 15 päivän vankeuteen sekä suorittamaan Tampereen kaupungille 20 markkaa.

Väärennykset Vaasan rautatieasemalla.

Esitettäessä perjantaina valitustietä hovioikeuteen saapunutta tunnettua juttua rautatienkirjuri Hannes Brynolf Jukosta ja ylimääräistä asemamiestä Samuel Ivar Mäkelää vastaan väärennystä y. m. koskevassa asiassa, on hovioikeus havainnut, ettei Hannes Jukosta sanotusta rikoksesta ole enää pidettävä vangittuna ja anonut kuvernööriä ryhtymään toimenpiteisiin, että Jukonen, ellei laillista estettä löydy, heti lasketaan vapaaksi.

Asia palautetaan uudestaan raastuvanoikeuden käsiteltäväksi. Hovioikeuden päätös asiasta annetaan vasta tuonempana.

Suuri osa todistajia tultaneen julistamaan esteellisiksi. — V.a.

Finlayson & Co Osakeyhtiö,

TAMPERE.

Tuotantokykyisin puuvillatehdas Suomessa. Valmistetut van-
hastaan hyvin tunnetut. Värit varmasti pitäviä.

351

— Nuorukainen hirtettyyn.
Susikkaankylän Liinaharjan ta-
lossa Tammeassa on ollut
täysihoidossa lähes 16-vuotias
nuorukainen Fredrik Egberg,
kotoisin Helsingistä. Viime
maanantaina katosi nuorukainen
talosta, eikä hänen kohtaloaan
sitten tiedetty mitään, kunnes
hänet löydettiin keskiviikkona
hirtettyneenä talon tällin ylisil-
tä. Ennen surullista tapausta oli
Egberg ollut hilpeä, kuten y-
leensä ainakin, joten ei mitään
syytä tiedetä tekoon. Minkään-
laisia papereita ei hän ole jättä-
nyt jälkeensä. — T. S.

Tamp. Evank. Luth. Seurakunnan
kirkollisia ilmoituksia.

Kuulutettuja:

Konepajan työm. E. E. Ilman ja teht.
työntek. Siiri Niemi, maalarit N. S. Lind-
ström ja kättilö Emma Ek, kenkäteht.
työntek. K. V. Stenfors ja kenkäteht.
työntek. Hanna Niemi työm. K. F. Lind-
holm ja ompelijat Hilma Raitalehto,
työm. A. I. L. Olsen palvel. Ida Färdig.

Muuttavia:

Työm. J. V. Päivänen Käkisalmeen,
työm. H. H. Vuori Kannukseen, palvel.
Olga Lehti, ompel. Anna Hniskanen,
teht. työntek. Lyyli Elomaa, työm. T. F.
Siltanen, palvel. Ksenja Soravuori ja
työm. V. Santanen Helsingin, henki-
vakuut. asioit. O. L. Granholm Simoon,
ompel. Hilja Viikman ja teht. työntek.
Olga Aromaa Turkuun, puuseppä K. N.
Hängas Suomeen, leskirouva Henriikka
Sjönberg Jyväskylään.

Kuolleet:

Teht. työntek. Ida Jalonen 35 v. 9 k.
7 p. palvel. Aurora Manninen I. Yrjö
1 v. 9 k. 15 p., palosotilas K. Nurmen
I. Gunnar 1 v. 2 k. 24 p., leski Heta
Höglund 71 v. 6 k. 12 p., suutarin tytär
Sofia Soimun I. Olavi 10 k. 12 p.,
teht. työm. K. O. Lindfors 63 v. 8 k.
4 p., työm. H. F. Nieminen 60 v. 7 k.
18 p., ajuri D. Davidson 58 v. 7 k. 27 p.,
työm. tytär Hilja Grönholm 29 v. 5 k.
11 p., leski Eva Teckholm 72 v. 8 k.
25 p., veturin lämmittäjä V. Koskisen I.
Saima 4 v. 17 p.

Rokouksia.

Sos. demokr.
Kutalan Osuuskunnan r. l.
sääntöjen määräämä

kevätkokous

pidetään sunnuntaina 5 p:nä maalisk.
1914 Oraulan Pöytäsalissa alkaen tä-
smälleen klo 2 p. Kokouksessa tulee
käsiteltäviksi sääntöjen 24 §:ssä maini-
tut asiat sekä sen lisäksi päätetään si-
tä: Viäläkö jatketaan liikettä vai-
lopetetaan se.

Huom! Kaikkien jäsenten välttä-
mättä saavuttava kokoukseen.

2014 HALLINTO.

Huutokauppoja.

K. L. 1 k.
Huutokauppa.

Neiti Paraskovia Sakaroff-vainajan
jälkeen jäänyt omaisuus, kuten pito-
luna- ja sänkyvaatteet, huone- ja ta-
louskaluja myydään huutokaupalla 7
p:nä maalisk. kello 3 p. Puuvillateh-
daskadun 40:ssä. 2041

TS. 1 k.

Hevosten, lehmien ja irtaimien huutokauppa.

Talon hallinnosta eriyttämisen
tähden myydään vapaehtoisella
huutokaupalla enemmän tarjoo-
valle Kuhlmalahden Pajulan kylän
Sipilässä maaliskuun 17 p:nä klo
10:stä ap. astioita, työ-, huone-,
pelto- ja ajokaluja, rekiä ja rat-
tainta y. m. talouskaluja; hevosia,
lehmä, nuortakarjaa, eläimen re-
hua ja noin 30 hl. hietamaa per-
nnoita, mikä täten ilmoitetaan
muistutuksella, että huudot ovat
paikalla maksettavat, ellei maksu-
ajasta toisin ovi.

Pajulassa 27. 2. 14.

2013 Iida Sipilä.

Kauppalietoja.

Rahakurssi.

Suomen Pankki, 2 p. Maalisk. 1914.		Myynti- kurssi.	Osto- kurssi.
Pietari . . .	1. n. 267:30	266:66 2/3	
Lontoo . . .	1. n. 25:33	25:20	
Parisi . . .	1. n. 100:70	100:10	
Antwerpen . .	1. n. 100:10	99:50	
Saksa . . .	1. n. 123:85	123:35	
Amsterdam . .	1. n. 210:10	208:30	
Tukholma . . .	1. n. 139:40	138:70	
Kööpenham . .	1. n. 139:40	138:70	

Myytavuina.

2 huvilapalstatilla

Kangasalla Normarkun talossa Vesijär-
ven rannalla, hyvillä maksuehdoilla.
Lähempi tietoja saa tilalta.

MAATILA Teiskossa.

Kokonaispinta-ala 300 t. a., josta
savimulta-peltoa 28 t. a. Luon-
nonlaitumet hyvät. Kaikki maat
ovat yhdessä palstassa. Metsää talon
tarpeeksi. Karjaa on 2 hevosta, 5 leh-
mää (ennen 8). Pieni koski, mahdollis-
en myllylle. Eläkettä ei ole. Rakent.
riittävät. Kiinnelaina Smk. 13,000.—,
Hinta irtaimistoinen Smk. 15,000.—,
ilman irt. 13,000.—. Lähemmin

Niklas Järnefeltin
Maanmittaustalon
Tampereen konttori.
Hämeenkatu 5. Telef. 1500.

Riikihuivia syöttö-

Kauroja,
Kaura-
Pellavanslemenkakka- ja
Rehujauhoja myy.

AUGUST RASI,
2957 Puhelin 811.

Kaunis, uusi

TALO.

3 huon. ja keittiö, vesijohto, sähkö-
valo, pesutupa, liiteri, kellarit y. m. au-
ringonpuoleisella rinteellä. Pispalassa
myydään suotuisilla ehdoilla.

Torsten Lindberg.

Pispala, tel. 232.

Halutaan ostaa.

MAATILA

mieluisin ilman välittäjää,
35-50.000 kateista. Myyjät
suoravastaa vastata selityksillä
Aamulehden kontt. nimim.

2742 Maamies.

Naisen pyörä.

Vast. t. l. kontt. nimim. «Pyörä».

Nätti uros foxteri.

Lähemmin Hämeenkatu 3. Parturiliike.

Vuokralle tarjotaan

2 kamaria ja keittiö huhtikuun 1 p:
vasta sekä 4 kamaria ja keittiö
kesäkuun 1 p. Viikink. 11, puhelin 195.
2011

1 p. huhtik. kamari osalla keittiöön
2915 Kaivokatu 4.

Kalustettu hauskas huone, sähköv. ja
veranda Hämeenkatu 27. Rousu D.—Is.
2907 Hämeenkatu 27. Rousu D.—Is.

Siihdistä kalustettu kamari vuokratta-
vana Kuninkaan 44. M. Kyttä.
2905

15 p. t. k. kalustettu huone
nuorille miehille Kullervonk. 2, 2 rapp.
2906

Kalustettu huone Hämeenkatu 10.
2917 Nylund.

Kesäk. 1 p:stä

kolme huonetta, eteinen, keittiö y. m.
mukavuudet Lintinenk. 46, puh. 670.
2923

Kamari ja keittiö 1 p. huhtik.
2932 Tammelaank. 20.

1 p:stä kesäk. kaksi 5-huoneen
1 huone, miel. keskikaup. Vast. t. l. k.
nimim. »15«.

Tytty haluaa toiselle asuintoveriksi.
Vast. t. l. k. nimim. Itäpuolelle koskea.

2973

1 p. kesäk. 5 huonetta ja keittiö, tahi
3 huonetta osa keittiöön Hallitusk. 17.
2924 L. Palenius.

1 p:stä huhtik. kamari ja keittiö, vesij-
v. c., eri et. Leppäkatu 3. 2966

1 p. huhtik. kamari ja keittiö sekä talli
ja käärysuoja Amurink. 21. 2952

Huhtik. 1 p. kamari ja keittiö
2947 Rautatiekatu 22.

Kamari osalla keittiöön
2962 Mustanlahdenk. 19.

1 p:stä huhtik. kamari ja keittiö pie-
nelle perheelle Tammelaankatu 5.

1 p:stä huhtik. kamari ja keittiö Län-
tinenk. 35. F. Lehtola. 2918

1 p. huhtik. kamari ja keittiö vesij-
dolla Kaivokatu 6. 2970

Kesäk. 1 p:stä

4-3 huoneen huoneisto. Lähemmin
2919 Koulukatu 5.

2 myymälää

asuinhuoneineen.

2 työhuoneustoa

kesäkuun 1 p.
Hämeenkatu 29. Isak Julin.
2933

3 ja 4 huoneen huoneustot, käynti
kadulta ja nykyajan mukavuudet,
kesäk. 1 p:stä Satamak. 15. Näht. klo
12-2. 2960

Kalustettu huone heti Lant. puistok.
38. Puh. 1213.

Nuorimies saa asunnon täysihoid. nyt
heti tai myöhemmin Kytälänk. 7.
2922 Karén.

2 ja 3 huoneen

huoneet kesäk. 1 p:stä Lintinenk.
puistok. 38. Puh. 1213. 2951

1 p. huhtik. 3 kamaria ja

keittiö tahi 2 ja 1 kamaria osalla keitt.
H. Lahtinen Pispala, Rajaportti. 2920

Kesäk. 1 p:stä vuokrataan

3 kamaria, sali, puoti ja köykki ent.
parturi Lehtisen huoneisto. Lähempiä
tietoja saa nahka kaupasta Puutarhaka-
tu 8.

1 p:stä kesäk. 3 kamaria ja keittiö
Vartiortornink. 11. Läh. Talonmies.

Avara

kadunpuoleinen kamari
os. keittiöön 1 p. huhtik. Satakunnank. 49.

Kalustettu huone 2lle tai 3lle Kunin-
kaank. 30. Rousu Sirelius.

1 p. huhtik. kamari os. keittiöön. 1 p.
kesäk. 3 ja 4 huoneen huoneisto
Papink. 19.

2 nuorta miestä saa asunnon Sata-
kunnankatu 24, Kanerva. 2972

2 kamaria ja keittiö sattuneesta syystä
heti tai 15 p. Lintinenk. 12. 2950

Huhtik. 1 p. kamari osalla keittiöön
talli ja makasiini Tammelaank. 11.

Huhtik. 1 p. kamari ja keittiö
2945 Koulukatu 10.

1 p. huhtik. kamari os. keittiöön
2943 Juhannuskylä 127.

Kesäk. 1 p. sali, kamari ja keittiö,
käynti kadulta, Rautatiekatu 4.
2935 Heino.

3 huonetta, keittiö

ja 4 huonetta mukav. Satakun-
nank. 30. Puh. 1213. P. Ahola, p:nä
vähä klo 12-3. 2926

Kesäk. 1 p. 2 huonetta alkuvilla ja
keittiö mukavuuksilla. Kesäk. 1 p.
puoti huoneisto Viikink. 14.

Hellakamari Pinnink. 2.
2980 alakerta.

Kalustettu huone nuorille miehille
Rongankatu 13. O. Hildén.

2981

3 huoneen huoneisto puutarhaku-
sessa kaikilla nykyajan mukavuu-
ksilla. Lähemmin Puutarhak. 33.
E. E. Heikkilä, puhelin 467.

Herra saa asunnon täysih.
Koskik. 11.
Solala.

Kamari osalla keittiöön siivolle ty-
öille huhtik. 1 p.
Naistenlahden ristik. 1.

Kesäkuun 1 päivästä

vuokrataan 4 kaunistaa valoisaa huo-
netta ja keittiö, kylpyhuone, pesutupa,
talli, liiteri y. m. uikohuoneet ja osa
puutarhaa, vesijohto, sähkövalo, kaunis
näköala.

Torsten Lindberg, Pispala, telef.

1 p. kesäk. sali, kaksi kamaria ja keit-
tiö Vartiortorninkatu 14. 2916

Vuokralle otetaan.

1 p. kesäk. 2 aurinkoista
lämmintä huonetta ja keittiö sekä mu-
kavuudet yksinälle rouvalle, mieluum-
min Espinaad. varrella. Vast. Annul.
kontt. nimim. Varma vuokra. 2974

Huhtik. 1 p:stä halutaan
1 huone, miel. keskikaup. Vast. t. l. k.
nimim. »15«.

Tytty haluaa toiselle asuintoveriksi.
Vast. t. l. k. nimim. Itäpuolelle koskea.

2973

Virkoja haettavana.

US.

Miesopettajan

viransijasta

halutaan opettamaan toista luok-
kaa lukukauden loppuun. Hake-
mukset palkkavaatimuksineen lä-
hetettävä ennen t. k. 6:ttä päivää
osotteella Nokia.

2904 S. SUOMELA.

Palvelukseen otetaan.

Työvuoti Perheellinen, rai-
tis, itse työtä te-
kevä, saa esipäällään olevan pienem-
mänpuoleisen maatalon hoitajan paikan,
kun ilmoittaa suostuksensa ja palkka-
vaatimuksensa ennen maaliskuun 25
päivää Joensuun kaupunkiin.

2936 Jaho Turunen.

Puusepän töitä tehnyt poika saa heti
työtä puusepällä, Itäenken. 14.

Tottunut lakien penloja saa työtä
heti Tammelaank. 7, ensimm. ovi
portista. 2948

Huom! Taitvaat köksät, vanhemmat
lastenhoitajat, maalaistytöt saavat
heti paikkoja paikantähtötoimistossa
Itäenkenkatu 24, Commersin talo.

2945 Rouva Broman.

16 vuotias, kansakoulun käynyt maa-
laistytö saapi heti paikan. Ström-
berg. Laukontori 8. 2955

Palvelusta haluan.

TS.

Rakink. Ital. kirjap. kurss. suor.
ennen liike-alalla palvelut, ruot-
sia ja suomen taitava

TYTTÖ

haluaa paikkaa konttori- tai liikealalle.
Pik. vast. t. l. k. nimim.

2908 «Rehellen ja luotettava».

Kaikkiin taloustoimiin tottunut tyttö
haluaa emännöitsijän paikkaa nyt
heti tai 1 päivästä huhtikuuta. Ilmoi-
tukset lähetettävät tämän viikon ajalla
t. l. kontt. nimim.

2942 «25 vuot.»

Kunnollisia päälleluotettavia palveli-
oita kaikille aloille saatavana Nais-
ten työtoimisto Kuninkaank. 30,
2907 telef. 367.

15 v. hiljan maalta tullut reipas
tyttö haluaa palveluspaikkaa.
Arv. vast. pyyd. t. l. k. nimim. »15 v.»

Keski-ikäinen toimeensa perehtynyt
emännöitsijä haluaa paikkaa tämän
tai huhtikuun ajalla, mieluummin yksin-
nälle. Vast. t. l. k. merk. Pieni palkka.
Kahden viikon kuluessa. 2929

Kotiompelijaa saa tilata Vartiortornin-
katu 10, Lahtisen luona. 2953

Ompelamaan tottunut tyttö haluaisi
samanlaisia työtä. Vast. t. l. k.
nimim. »19 v.» 2964

16 vuot. kirjapitokursin suorittanut
tyttö haluaa kauppa-alalla tai joi-
kin muuta sopivaa työtä. Vast. t. l. k.
nimim. Paikkaa haluan. 2921

Kadonnut.

Musta verkanen käsilaauku
pudotettu sunnuntai-iltana Pyrinön
luistinsadalle. Rehelistä löytäjä pyy-
detään ystävällisesti tuomaan se Län-
tinenkatu 11, Lindfelt-Lehtiselle.
2916

Talteen otettu.

Löydetty kultasormus.

Saarnaaja neiti Selma Tähden-
valo, on löytänyt jouluaattona
Raikkalan k. ja Tampereen tien
haarasta Kangasalan p. omista-
ja saa ilmoittamalla tuntomerkki
ja maksamalla ilmoituskustan-
nukset J. V. Aholta, Sonissa. 2912

Huivi löydetty, omistaja saa
periä Lant. puistok. 40. Bäck.
2909

Ilmoituksia.

Turun Yksityinen

KAUPPAKOULU

Turku, Kaskenkatu 6, perust. v. 1898,
alkaa uudella kolmen kuukauden
kauppaopetuksella ja tägdenne
työläiden viidenkuukauden oppiluu-
kaudella maaliskuun 26 p:nä. Pyy-
tääköön koulun ohjelma! Oppilaat ova
saaneet edullisia toimia, m. m. pankkei-
hin, vakuutus y. m. konttoihin. Mak-
suton paikanvälitys!

2596 Oskar Zetterblom.

T. S., K. L.

Kalanpyydyskurssit

pidetään Hämeen-Satakunnan maan-
viljelysseuran toimesta Luopioisten Kan-
tolassa, alkaen ensi maanantaina 9 p:nä
t. k. klo 10 a.p. ja kestävät noin parin
viikon ajan.

Ellei nuorukainen

Karl Linden

(Sahalahdesta), joka luvattamme on
poistunut harjoittelepaikastaan, heti
saavu luksemme, eriotamme hänet Mai-
jeriharjoittelijan toimesta.

Kuopion Osuusmeijeri i. l.
2983

T. S. 1 k.

Ruoveden Orjyhdistys

toimii

Kilpa-ajot

Sarvanalla

maaliskuun 12 p:nä. Ajoihin hyväksy-
tään ainoastaan terveltä ja hyvinhoidet-
tuista orjista ja tammoja, jotka ovat ai-
nakin 148 sm. korkeita ja muutenkin
kutakuinkin täyttävät kantakirjaavaati-
mukset. Hevosille, jotka ovat 2 viimei-
senä vuotena palkitut valtionajoissa,
lasketaan 10 sek. lisäaika. V. 1909 ja
ennen syntyneet suorittavat 2 v.